

**OPAS – KUINKA SAAT ITSELLESI HYVÄN PETOKOIRAN, M.LIND**

# **MESTARIKASVATTAJA KERTOO: VAIETUT SALAISUUDET**

A man with a bald head and a serious expression is wearing a dark jacket with a thick fur collar. He is holding two dogs: a beagle-like dog in front of him and a smaller, scruffy dog behind it. The background is dark with a warm, orange glow from a fire. The man's jacket has a patch on the sleeve that reads "Metsästäjien ja metsäkoirien yhdistys Suomessa" and "Metsäkoirakerho".

**KUINKA SAAT  
ITSELLESI HYVÄN  
PETOKOIRAN**

**Metsästyskoiraharrastajat ry**

## **SISÄLLYSLUETTELO**

JOHDANTO

MUUTAMA TÄRKEÄ NEUVO PETOKOIRAN HANKINTAAN

VALITSE PETOAJURI SUVUISTA JOITA SUOSITTELEN

PENNUN SYTYTTÄMINEN RIISTALLE

OLE KOIRASI KOPPELIAJON TOINEN KOIRA JA LAUMASI  
TOINEN SAALISTAJA

NUOREN PETOKOIRAN TREENAAMINEN

MUIDEN KUIN HALUTUN RIISTAN AJO JA  
NUOREN KOIRAN LEIMAAMINEN

VOIKO KOIRAN METSÄSTYSINTOON VAIKUTTAA

SUDEN SUOJELU ON VAKAVA UHKA METSÄSTYS-  
KOIRAKULTTUURILLE

LOPPUSANAT

## **JOHDANTO**

**3**

Hyvän metsästyskoiran saaminen on valintakysymys - sinä valitset mistä lähteistä otat vastaan informaation jota sitten toteutat niin pennun valinnassa kuin sen treenauksessakin. Toiset ihmiset menestyvät, toiset eivät. Sinä päätät kumpaan joukkoon tahdot kuulua, sitä ei tee kukaan muu puolestasi.

Millaisista suvuista otat itsellesi koiranpennun on seurausta informaatiosta johon uskot ja jota tahdot toteuttaa saadaksesi itsellesi hyvän metsästyskoiran. Jos olet valinnut väärin eli uskonut väärään informaatioon on seurauksena toimimaton metsästyskoira, jos olet valinnut oikein saat nauttia uskollisesta ystävästä joka tuo sinulle lukemattomia nautintoja



metsästysreissuillasi. Valinta on sinun, valitse siis oikea tietolähde josta ammennat käytännön valintasi. Onnittelen sinua jo tässä vaiheessa valinnastasi - se, että olet päättänyt hankkia itsellesi tämän kirjan on sinun valintasi ja jos seuraat kirjan ohjeita tarkasti pääset nauttimaan valintasi seurauksista. Upeasta petokoirasta joka kerta toisensa jälkeen antaa upeat elämykset niin metsällä kuin koirakokeissakin.

Tämä kirja sisältää tietoa, jota et saa mistään muualta. Se johtuu siitä, että menestyneet petokoirien omistajat eivät ole tahtoneet julkisesti paljastaa salaisuuksiaan. Tämä taas puolestaan on ollut seurausta itsekkästä ajattelumaailmasta jossa muille kuin itselle ei tahdota suoda menestystä. Myös minä ajattelin itsekkyyttäni ennen näin, tahdoin menestystä vain itselleni.

Nyt kun olen saavuttanut kettukoerien kasvattajana korkeimman mahdollisen kasvattajapalkinnon ja itselläni on ollut riittävästi käyttövalioita sekä ykkösen ajureita niin itse omat tavoitteet saavutettuani tahdon jakaa osaamiseni sekä tietoni tämän kirjan kautta kaikille sitä haluaville. Seuraamalla tarkasti tämän kirjan ohjeita ja neuvoja tulet saamaan itsellesi hyviä petokoiria kuten minä olen saanut.

Tulen tässä kirjassa paljastamaan ne suvut, joista petokoiria kannattaa ostaa. Kerron myös vääristä illuusioista/ näkemyksistä joihin missään tapauksissa ei kannata uskoa jos tahtoo itselleen hyvän metsästyskoiran. Opetan koiran treenaukset vaietetut salaisuudet joista menestyneet metsästyskoirien omistajat ovat tähän mennessä olleet hiljaa.

**Minun menestymiseni salaisuus on siinä, että minä osasin valita oikeat tietolähteet joista olen vuosikymmenten aikana ammentanut osaamista joka on tehnyt minusta Mestarikasvattajan ja monien käyttövalioiden omistajan. Olen ottanut oppini vain niiltä, joilla itsellään on ollut hyviä metsästyskoiria. Suosittelen sinua tekemään samoin.**

Imatralla 21.04.2020

Kettukoerien  
MESTARIKASVATTAJA  
Voittaja-Kennel

**Marko Lind**

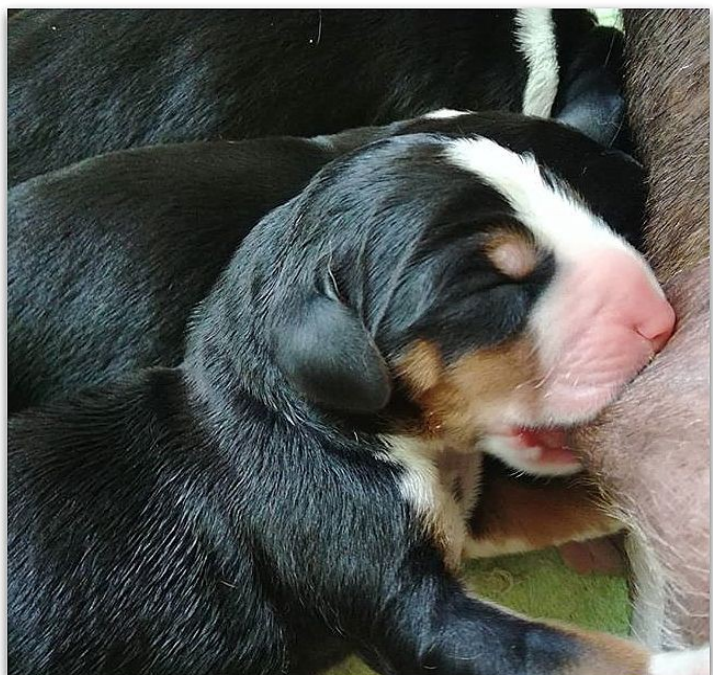


## **MUUTAMA TÄRKEÄ NEUVO PETOKOIRAN HANKINTAAN**

Ennen pennun hankintaa varmistu siitä, että sinulla on käytössäsi riistarikkaat metsästysalueet sille riistalle mitä tahdot metsästää. Jos sinun metsästysalueillasi ei ole riittävästi oikeaa riistaa niin tutustu muihin metsästäjiin joiden alueilla sitä on ja kouluta koiraasi siellä. On ensiarvoisen tärkeää, että koira pääsee pennusta asti toteuttamaan viettejään riistarikkaille alueille. Älä ikinä yritä kouluttaa nuorta koiraasi alueilla joissa ei ole runsaasti sitä riistaa mitä tahdot koirasi ajavan/haukkuvan.

Iskosta itsellesi takaraivoon vanha viisaus 'tekemällä vähemmän voi saada aikaiseksi enemmän' koska eniten virheitä metsästyskoiran koulutuksessa tehdään osaamattoman innokkuuden seurauksena sillä ilman taitoa ei ole intokaan hyväksi. Lukemattomat lupaavat metsästyskoirat on väärällä koulutuksella pilattu joko keskinkertaisiksi tai jopa huonoiksi. Jos olet koulutuksen suhteen jostakin asiasta epävarma on parempi kun jätät sen tekemättä.

Sisäistä se tosiasia, että koira on laumaeläin joka on periytynyt sudesta. Pennun tultua taloon se luontaisesti alkaa omaksumaan uudelta laumaltaan eli sinulta ja perheeltäsi käytöstapoja jotka se säilyttää niin pitkään kuin se 'sinun laumassasi' pysyy niin kotona, metsällä kuin kaikkialla muuallakin. Sanotaan, että 'sellainen koira millainen isäntäkin' ja se pitää



paikkansa. Sinun metsästyskoirasi on sinun laumasi 'tuotos' ja se on biologinen perimään sidottu totuus. Jos metsästyskoirallasi on aikuisena ikäviä tapoja et voi syyttää siitä kuin itseäsi ja taas toisaalta jos olet onnistunut niin nauti reippaasti koulutuksesi hedelmistä. Siihen sinulla on täysi oikeus.

Ennen pennun hankintaa mieti tarkkaan mitä ominaisuuksia tahdot tulevalla petokoirallasi olevan. Oikealla koulutuksella voit vaikuttaa kaikkeen muuhun mutta et tulevan koirasi ajohaukkuun. Itse asiassa se on ainoa ominaisuus johon et voi vaikuttaa. Yhtä vähän kuin varis voi laulaa satakielen ihanalla äänellä voi perimältään huonohaukkuinen koira ajaa riistaeläintä monisoituisella intohimoisella sekä kuuluvalla ajohaukulla. Tulevan petokoirasi ajo/haukkuääni on suoraa seurausta siitä millaisesta suvusta olet itsellesi koiran valinnut koska jokainen laulaa vain sillä äänellä minkä on perimässään saanut.

Kaikkeen muuhun voit siis vaikuttaa oikealla koulutuksella. Olen itse nuoruudessani saanut saksanpaimenkoiran haukkumaan supikoiria, ajamaan jänistä sekä kettua. Merkkasipa sama koira minulle kärpänkin puuhun jonka sain saaliiksi. Minulla on ollut täysin kesy kettu jonka sain lennättämään teeriparvet lentoon ampuhollille. Kaikki on siis mahdollista oikealla koulutuksella.



Koira saadaan koulutettua mihin vaan mutta perimästä riippuu kuinka paljon aikaa ja taitoa koulutus vaatii. Jos tahdot päästä helpolla niin valitse petokoira oikeista suvuista, mutta vaikka olisitkin valinnut väärin ei peli ole vielä menetetty.

Joillakin on aina hyvät koirat, joillakin ei ole koskaan hyviä koiria. Viimeksimainitut ovat omaksuneet näkemyksiä joita sitten ovat toteuttaneet omassa harrastuksessaan omaksi sekä koiransa vahingokseen.



Vanha viisaus kertoo, että "jolla onni on se onnen kätkeköön" ja tämä on valitettavaa todellisuutta kun tarkastelemme niitä metsästysharrastajia jotka kerta toisensa jälkeen ovat onnistuneet saamaan itselleen toimivia metsästyskoiria. Todellisuus nimittäin on, että ne jotka ovat omaksuneet oikeanlaiset metsästyskoiran treenauksen "salaisuudet" aina pentujen valitsemisesta treenaukseen vaikenevat viisauttaan kun taas toisaalta ne, jotka ovat omaksuneet väärät metodit ovat tyhmyydessään äänessä julistaen "tietoaan" hyvinkin innokkaasti saadakseen muilta harrastajilta kehuja sekä kiitoksia. Toisilla on näyttönä toistumiseen hyvät sekä metsällä pelaavat koirat, toisilla taas mahtipontiset mielipiteet jotka on omittu muilta osaamattomilta harrastajilta.

Koska osaamattomat ovat usein äänessä esiintyviä asiantuntijoina niin sen seurauksena meillä on erittäin paljon harrastajia jotka eivät tiedä paljoakaan, jos ylipäättänsä mitään, metsästyskoirien oikeasta treenauksesta. Tämä on suoraa seurausta viisaiden vaikenemisestä ja ymmärtämättömien julistuksesta. Sinulla on käsissäsi opaskirja jonka ohjeita noudattamalla tulet menestymään metsästyskoiraharrastuksessa. Tämän kirjan luettuasi osaat valita koiranpennun oikeista suvuista, osaat treenata sitä oikealla tavalla ja mikä parasta pääset nauttimaan toimivasta metsästyskoirasta joka antaa sinulle metsästysreissuillasi huippuelämyksiä kerta toisensa jälkeen.

Tämän oppaan neuvojen avulla voit vaikuttaa koiran metsästysintoon, haku - ja ajotaitoon sekä tottelevaisuuteen.

## **PÄÄSTÄKSESI KOULUTUKSESSA HELPOLLA, VALITSE PETOAJURI SUVUISTA JOITA SUOSITTELEN:**

Koska tämä kirja on petokoiran koulutusopas niin muistutettakoon tämän luvun alussa, että tämä kirja antaa ohjeet perimältään huonommankin koiran menestykselliseen koulutukseen. Kuitenkin helpommalla koulutuksen osalta pääsee kun osaa valita tulevan petokoiran oikeista suvuista sekä oikeilla perusteilla.



Kun suunnitellaan petokoira suomenajokoirien suvuista niin tehokkuus on ehdottomasti tärkein tekijä joka tulee ottaa huomioon millaisesta yhdistelmästä pentueen ottaa. Pitkäkestoisesti tehokas koira on automaattisesti myös erittäin metsästysintoinen. Kun sukutaulussa vähintään neljälteen ja viidenteen polveen on todistettavasti tehokkaita koiria niin tällöin pennun koulutus hyväksi petoajuriksi on helpompaa kuin suvusta joissa edellämainittujen koirien ominaisuuksia ei ole.

Itse metsästysinnostasta on paljon vääriä käsityksiä ja usein se sotketaan etenkin suomenajokoirapuolella siihen kuinka laajasti koira metsässä kulkee ja kuinka harvoin se ottaa yhteyttä omistajaansa. Pahimmillaan edellä mainittujen väärin käsityksien luoma harha on saanut aikaiseksi sen, että jotkut metsämiehet ovat ymmärtämättömyyttään ja omaksi vahingokseen vääränlaisen informaation uhreina valinneet pennun vääristä sukulinjoista ja tämä on johtanut siihen, että metsässä laahuilee tehoton koira joka ei saa mitään aikaiseksi kulkien päämäärättömästi kilometritolkulla riistarikkailla alueilla ja etenkin uroskoirien ollessa kysymyksessä kaiken lisäksi merkitsevät lähes jokaisen puutolpan virtsallaan. Tämä tuskin lienee



kenenkään etu ja tuskin petokoiran omistaja tätä on tarkoituksella tahtonut. Kun tähän vielä lisätään vääränlainen koulutus niin lopputulos on lähes katastrofaalinen. Tällaisen koiran omistaja pääsee harvoin kuulemaan metsällä ollessaan hyvää petoajoa, jos ollenkaan.

Tässä yhteydessä on heti alkuun todettava, että perimältään innotonta koiraa kiinnostaa lähes kaikki muu, mutta ei itse riista. Toki tällaisestakin koirasta oikealla koulutuksella saa kohtalaisen tai jopa hyvän petokoiran, mutta se vaatii paljon pitkäjänteistä sekä osaavaa treeniä. Jos koulutuksen osalta tahtoo päästä helpommalla niin silloin valitsee tulevan petokoiran suvusta, jossa vähintään neljänteen / viidenteen sukupolveen sukutaulun kaikki koirat ovat olleet todistettavasti pitkäjänteisen tehokkaita. Valitsemalla tulevan petokoiran kokeissa menestyneistä suvuista saat luotettavasti itsellesi hyvän petokoiran alun jota oikealla koulutuksella on helppo lähteä tekemään hyväksi tai jopa huippu petokoiraksi.

Sukutaulun koirat jotka ovat saavuttaneet käyttövalion tittelin on testattu kokeissa useiden tuomareiden sekä ylituomareiden toimesta ja täten jalostuksellinen tieto on todistettua. Vain todistettua tietoa tulee hyödyntää etsittäessä sukua josta petokoiran pennun aikoo ostaa. Kaikki muu on vain arvailua, pahimmillaan vain valheellista informaatiota, ehkä jopa propagandaa. Koira joka on kokeissa saavuttanut käyttövalion arvon on väkisinkin tehokas (onhan sen pitänyt löytää kahden tuomarin valvovien silmien alla ajettava, ajettavia). Se ei



ole siis vain luuhaillut metsässä vaan sitä on oikeasti kiinnostanut riista ja mitä tulee metsästysintoon on se vähintäänkin hyvää koska ketunajokokeiden sääntöjen ansiosta innoton koira ei voi menestyä kokeissa.

Metsästysinto on koiran intoa riistalle ja innokas koira löytää helposti myös ajettavaa. Metsästysintoisen koiran kanssa ei metsällä aika tule pitkäksi sillä riistan jäljillä viihtyvä koira löytää kyllä ajettavaa ja vaikka perimältään olisikin heikkolahjaisempi löytykyvyltään niin kova metsästysinto oikean koulutuksen seurauksena tekee koirasta hyvän löytäjän joka on pitkäkestoisesti tehokas niin metsällä kuin koirakokeissakin.

Vaikka koira perimältään olisi lahjaton löytämään riistan makuupaikan, niin metsästysintoinen koira on oikealla koulutuksella mahdollista opettaa hyväksi löytäjäksi (tästä toisaalla tässä kirjassa). On tässäkin yhteydessä muistettava, että koira on viisas sekä oppivainen eläin ja täten mahdollista kouluttaa lähes mihin tahansa.



Suomessa petokoirat ovat jo kymmeniä vuosia kilpailleet ketunajokokeissa ja tällä hetkellä taipumuskokeita järjestetään myös ilvekselle. Tehokkuus sukutaulussa ilmenee yksinkertaisesti siitä, onko sukutaulussa esiintyvät koirat kuinka hyvin pärjänneet ketunajokokeissa. Toki on hyviä koiria ollut ja on tälläkin hetkellä myös pelkässä metsästyskäytössä mutta näiden koirien ominaisuuksia on lähes mahdoton, ellei jopa täysin mahdoton, luotettavasti tietää. Siksi suosittelen etsimään sellaisen suvun, jossa kettukäyttövalioita on vähintään neljänteen / viidenteen sukupolveen sen pennun suvussa josta aiot itsellesi petokoiran ostaa.

Poikkeuksena toki mainittakoon, että jos sukutaulussa esiintyy jokin koira joka on kilpaillut menestyksellisesti ja kuollut nuorena tapaturmaisesti ennen kuin on saavuttanut kettukäyttövalion arvon, niin tällöin ainakin itse luokittelen omassa ajatusmaailmassani senkin kettukäyttövalioksi vaikka virallisesti se ei ehtinytkään saavuttaa käyttövalion titteliä. Olisihan siitä tullut valio jos ei olisi kuollut tapaturmaisesti joten suosittelen maalaisjärjen käyttöä sukutaulun tutkimisessa.

Omassa kasvattamassani narttulinjassa joka on palkittu Mestarikasvattaja palkinnolla löytyy yksi narttu joka kuoli tapaturmaisesti. Ennen jäämistään ajosta auton alle se ehti kuitenkin ajaa monta kakkostulosta sekä kaksi ykköstulosta. Tuo koira oli paras sekä lupaavin narttu joka minulla on tähän mennessä ollut. Siitä olisi takuuvarmasti tullut kettukäyttövalio jos se ei olisi kuollut tapaturmaisesti.

Itse sukutauluista toteaisin, että suomenajokoirien osalta meillä on valitettavasti paljon ns.petokoirasukulinjoja joissa narttulinja on heikko jos ei peräti onneton. Tämä johtuu yksinkertaisesti siitä, että moni on astuttanut ennen ja valitettavasti nykyäänkin huonon narttunsa kokeissa menestyneellä uroksella. Tämä taas on ollut mahdollista siksi, koska narttujen omistajat valitsevat nartulleen uroksen eikä päinvastoin. Tämän seurauksena suomenajokoirien osalta maassamme on erittäin paljon sukulinjoja joiden narttulinja on heikko, ellei peräti onnettoman surkea.

Vanha viisas sanonta kertoo, että "suku lapsen tekee" ja se pitää paikkansa. Kun pennun sukutaulussa esiintyvät koirat ovat vähintään neljänteen/ viidenteen sukupolveen käyttövalioita (aina parempi jos jopa seitsemänteen sukupolveen) on selvää, että perimältään pennun suonissa virtaa lahjakkaiden esi-isiensä veri joka säätelee pennun elämää sen syntymästä kuolemaan asti. Kaikki ne ominaisuudet jotka löytyvät sukutaulusta löytyvät myös pennun perimästä. Pennun sukutaulu täynnä kettukäyttövalioita eli todistettavasti hyviä yksilöitä on paras takuu sille, että pääset pennun kasvaessa aikuiseksi nauttimaan upeista metsästyspäivistä petokoirasi kanssa vaikka koulutuksessa

vähän epäonnistuisitkin. Mitä enemmän pentu on perinyt suvultaan hyviä ominaisuuksia sitä helpommalla pääset koulutuksessa.

Kun olet hankkimassa itsellesi petokoiran pentua niin älä kiinnitä katsettasi vain tulevan pentusi isään ja äitiin vaan koko sukutauluun. Samoin kuin pentu on perinyt koko sukunsa ominaisuudet niin samoin ovat myös pennun isä sekä äiti. Yksi käyttövalio ei vielä takaa hyvää perimää vaan käyttövalioiden pitkä ja lähes loppumaton sarja. Se on kuin katkeamaton helminauha menestyksen pitkässä ketjussa. Hyvä sukutaulu täynnä käyttövalioita on kuin kallis marmorimöhkäle josta osaava taitelija muovaa mestariteoksen niin itsensä kuin muidenkin ihailtavaksi. Pelkästä savesta et voi ikinä saada kaunista marmoripatsasta vaikka olisit kuinka osaava taitelijia, samoin huonosukuisesta pennusta et voi koskaan loihkia huippuajuria, oikealla ja ja osaavalla koulutuksella korkeintaan keskinkertaisen.

Sitten itse otsikon aiheeseen, eli mitä sukulinjoja sinulle suosittelen ja mitä koiria petolinjaisen suomenajokoiran sukutaulusta pitää löytyä, että voidaan keskustella hyvistä/huippusuvuista. Koska ketunajokokeita on järjestetty maassamme jo kymmeniä vuosia ja meillä on todistettua tietoa hyvistä koirista niin suosittelen ei tuota vaikeuksia. Olen tutkinut vuosikymmeniä suomenajokoirien osalta sukutauluja ja tämä on yksi oman menestymiseni salaisuuksia omassa kasvatustyössäni. Tieto sukulinjoista ja siellä esiintyvistä yksilöistä on auttanut minua jalostamaan narttulinjan joka on palkittu Suomenajokoirajärjestön toimesta korkeimmalla kasvattajapalkinnolla eli Mestarikasvattajapalkinnolla.

Kun suunnittelet itsellesi petokoira ei ole järkevää kiinnittää ensisijaisesti huomiota sukutaulujen osalta kaukaisuudessa eläneisiin koiriin siitä yksinkertaisesta syystä, että koira perii eniten lähisukunsa ominaisuuksia. Toki kaukaisuudessa eläneet esi-isät ja emät ovat tärkeitä mutta ensisijaisen tärkeintä ovat koirat joiden tulee esiintyä sukutaulussa neljän sukupolven sisällä.

Ainakin yksi koira, joita nyt luettelen pitää ehdottomasti löytyä sukutaulusta jos tahdot itsellesi perimältään lahjakkaan petokoiran. Luettelen yhdeksän huippusukuista uroskoira äläkä ikinä unohda luettelemani koirien nimiä jos tahdot itsellesi huippusukuisen petokoiran. Urokset: FIN MVA FI KVA-K ARSI, FIN KVA-K KK-91 KK-92 KK-93 KIHU,

FIN KVA-K KÖSTERI, FIN KVA FIN KVA-K HELA-AJON REX, FI KVA-K KARIKA TAKKO, KK-11 FIN KVA-K AJOKETUN HIPPA, KK-09 FI KVA-K FI MVA AKON LATE, KK-17 FI KVA-K FI MVA VIIKKINEVA HUMU, FIN KVA-K MÄKSIN MOOSES. Huippusukuisesta narttulinjasta mainittakoon, että sukutaulussa täytyy näkyä toisessa-kuudennessä sukupolvessa vähintään yksi joidenkin seuraavien kasvattajien koira: Voittaja, Elokarin, Ajoketun, Miklan tai Vihreätalon. Toki muutamia muitakin hyviä sukulinjoja voisin suositella, mutta mielestäni edellämainitut ansaitsevat tulla tässä kirjassa esille.



*"Tärkeintä sukulinjoissa on metsästysinto joka on petokoiran tärkeimpiä ominaisuuksia. Paksulumisina talvina metsästysinto punnitaan."*

## **PENNUN SYTYTTÄMINEN RIISTALLE**

Petokoiran treenaaminen on haasteellista ja se vaatii aikaa, energiaa sekä vaivannäköä. Kun suomenajokoiraa koulutetaan pedoille se ei ole verrattavissa laisinkaan jäniskoiran koulutukseen. Toki jäniskoiran koulutuskin tarvitsee omat "niksinsä", mutta vaatimustasoltaan se on huomattavasti helpompaa kuin suomenajokoiran treenaaminen hyväksi petokoiraksi. Lähestulkoon kaikkialla maassamme jäniksiä on maastoissa huomattavasti runsaammin kuin petoja (jos alueen ekosysteemi on terve niin saaliseläimiä on aina enemmän kuin saalistajia) ja tämä tekee haasteellisemmaksi petokoiran treenaamisen suhteessa jäniskoiran koulutukseen. Jos petokoiran treenaaminen ei ole johdonmukaista on suuri vaara, että koirasta tulee jänisajuri / seka-ajuri joka ajaa sitä eläintä mikä kulloinkin sen edestä lähtee. Kettukokeissa saatikka kettujahdeissa tällainen koira ei ole tehokas, puhumattakaan ilves tai karhujahdeista.

Pennun ensimmäiset hyvät kokemukset oikealle riistalle ohjaavat pitkälti sen koko elämää. Sytyttämisessä on tärkeää se, että mille riistalle pentu sytytetään vai annetaanko pennun mielivaltaisesti valita se riista jota ajaa? Luonnossa pentu elää emän vaikutuspiirissä ja ympäristössä jossa emä ohjaa sitä oikealle riistalle. Nuoren koiranpennun ollessa kysymyksessä sinä olet emän "korvike" ja sinun tehtäväsi on ohjata se työskentelemään sen riistan kanssa jota tahdot sen aikuisena ajavan.



Ei ole sattumaa, että susilaumat erikoistuvat eri riistaeläimiin ja

vuosi toisensa jälkeen jatkavat samaa käytäntöä. Uusi sukupolvi oppii tavat vanhemmalta sukupolvelta. Jotkut laumat ovat erikoistuneet isoihin hirvieläimiin, jotkut pienempään riistaan. On ollut ja valitettavasti on tänäkin päivänä susilaumoja jotka ovat erikoistuneet kotieläimiin sekä koiriin. Lauma siis pitkälti säätelee jälkikasvuun niille saaliseläimille joita itse saalistaa. Sinä olet nuoren koiran "lauma" ohjaten sitä työskentelemään sinun tahtomallesi riistaeläimelle.

Luonnossa pentujen alkaessa syömään kiinteää ruokaa sen eteen kannetaan riistaeläimiä syötäväksi. Näin se oppii jo pienestä asti sen hajumaailman jota sen itsekkin pitää vanhempana saalistaa pärjätäkseen armottomassa luonnon kiertokulussa. Tätä tulee hyödyntää myös pennun koulutuksessa. Kun pentu on vieroitettu emästään ja se on uudessa kodissaan on hyvä innostaen totuttaa tuleva petojuri tuoreeseen ketun tai ilveksenhäntään ja mikäli tahtoo pennusta karhunajajan/haukkujan niin tuoreeseen karhunkäpälään tai taljasta leikattuun palaseen. Hajun pitää olla luonnollisen eläimen haju eikä missään nimessä parkittu versio.

Itse olen innostanut nuorta pentua siten, että parimetriseen keppiin sidon noin metrin pitkällä paksulla siimalla palan tuoreesta turkiksesta ja annan pennun haistella sitä muutaman sekunnin innostaen sitä samalla. Sen jälkeen vedän sitä pennusta pois päin niin, että pentu yrityksistä huolimatta ei tavoita sitä.



Pakeneva tuore turkispala sytyttää pennun jahtaamisvietin. On tärkeää, että pentu ei kyllästy tähän treenaukseen ja siksi ensimmäisillä kerroilla teen sitä korkeintaan parin minuutin ajan. Sitten piilotan turkispalan ja innostan pentua vielä sitä etsimään antamatta sen löytää sitä. Näin pennulle jää jano päälle. En myöskään tee tätä joka päivä vaan muutaman kerran viikossa pidentäen pikku hiljaa harjoituksen kestoja. Kun pennulle tulee ikää enemmän niin vasta silloin annan sen tavoittaa tuoreen turkispalan ja riepotella sitä, mutta tällöinkin vain vähän aikaa. Korostan vielä, että pentu ei saa missään nimessä kyllästyä tähän treenaukseen eli mieluummin liian lyhyt kuin liian pitkä treeni. Tähän, kuten muuhunkin

treenaukseen käy osuvasti vanha viisas sanonta: "joskus tekemällä vähemmän voi saada aikaiseksi enemmän".

Kun pennulle on jo tullut tutuksi tuore turkispala (ketun tai ilveksen häntä tms.) on aika siirtyä koulutuksessa seuraavaan vaiheeseen. Hajujäljen vetäminen on hyvä keino saada pentu seuraamaan jälkeä, mutta tällöin tulee muistaa ettei jäljen pituus saa olla liian pitkä. Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että mitä nuorempi pentu on, sen lyhyempi hajujälki. Hajujäljen tekemiseen tarvitset vähintään 3-4 metriä pitkän kepin (esim. ongenvapa on hyvä ja kevyt). Keppiin paksulla, parimetrisellä siimalla sen eläimen tuore nahanpala jota tahdot koirasi aikuisena ajavan ja joka on jo tullut pennulle tutuksi. Hajujäljen täytyy kulkea mahdollisimman kaukana omista jäljistäsi. Jos käytät vain lyhyttä keppiä siten, että hajujälki kulkee omien jälkiesi vieressä oppii pentu pahimmillaan seuraamaan vain sinun jälkiäsi, ei itse halutun riistan jälkeä. Siksi on tärkeää, että saat hajujäljen kulkemaan mahdollisimman kaukana omista jäljistäsi. Älä anna pennun nähdä hajujäljen tekemistä. Kun hajujälki on tehty, vie pentu hihnassa jäljen alkuun ja innosta sitä seuraamaan sitä. Kun se löytää tuoreen nahanpalan niin iloitse yhdessä pennun kanssa onnistuneesta jäljityksestä äläkä pidättele riemuasi. Anna pennun kokea, että se on tehnyt jotakin erittäin arvokasta.

Jo pennusta asti koiran koulutus metsästyskoiraksi pitää olla johdonmukaista. Pentua innostetaan vain niille riistaeläimille joita sen toivotaan aikuisena jahtaavan. Älä siis ikinä, korostan että älä ikinä, yllytä sitä naapurin kissojen perään saatikka minkään sellaisen riistan perään mitä et tahdo sen vanhempana ajavan. Jos pentu osoittaa niihin kiinnostusta niin älä itse osoita minkäänlaista mielenkiintoa niihin, koska viisaana laumaeläimenä koira seuraa sinua kuin jumalaa pyrkien matkimaan käyttäytymistäsi. Jos



pentukoira on kiinnostunut jahtaamaan joko omia tai naapurisi kissoja tai pihoilla pyöriviä rusakoita niin osoita pennullesi selvästi, että niiden jahtaaminen on väärin. Koiran pitää jo pienestä pitäen oppia, että siitä tulee aikuisena petokoira josta omistaja saa ja pitääkin olla ylpeä.

Kun ostamasi petokoiran pentu täyttää kolme kuukautta on aika siirtyä pikkuhiljaa sellaiseen metsästysalueesi kohtaan jossa takuuvarmasti tiedät olevan juuri niitä eläimiä joita tahdot koirasi



vanhempana jahtaavan ja joiden hajut ovat pennulle jo entuudestaan tuttuja. Jotkut vievät nuoren koiransa totuttelemaan metsään jossa ei oletettavasti ole riistaa perustellen sen sillä, että pentu tottuu luonnon hajuihin sekä muutenkin kulkemaan metsässä. Tämä on kuitenkin turhaa eikä edistä treenaamista millään tavalla. Nuori koira pitää aina viedä vain sellaiseen maastokohtaan jossa tiedetään olevan sitä riistaa jota toivotaan sen vanhempana ajavan. Koira on viisas laumaeläin, sillä on hyvät aistit ja jo pienestä asti jahdatessaan riistaa se osaa kyllä kulkea tiheämmässäkin metsässä, kallioisilla vuorilla eikä pimeyskään ole sille vaarallista. Nuorta koira ei siis tarvitse opettaa kulkemaan metsässä vahingoittamatta itseään, sitäkin enemmän se tulee jo pienestä pitäen opastaa oikean riistan jäljille mikäli tahtoo koirastaan aikuisena hyvän petokoiran.

Aamuhämärissä ehkä parhaita paikkoja kettukoiran treenaamiselle ovat peltojen laidat joissa ketut saalistavat hiiriä sekä myyriä ja samoin myös asuttujen ketunpesien lähialueet. Haaskat, joita on ylläpidetty läpi vuoden ja joihin kettuemo on totuttanut poikasensa ovat myös erittäin hyviä treenipaikkoja. Toimivasta haaskasta sen verran, että parasta materiaalia lämpimillä keleillä eli kevästä syksyyn ovat koiranpavut yhdistettynä karpäsiltä harsolla peitettyihin hajusyötteihin noin puolenmetrin/metrin korkeudella maanpinnasta yhdistettynä tiheällä verkolla peitettyyn maa-alueeseen (joka sijaitsee haaskan välittömässä läheisyydessä) jossa hiirille tarjoillaan jyväravintoa alueella jossa ketut luontaisesti liikkuvat. Maahan piilotetut liha sekä kalapalat lisäävät haaskan houkuttelevuutta. Teiden risteykset, peltojen laidat ja vesistöjen ranta-alueet ovat luontaisesti hyviä haaskapaikkoja.

Viime vuosina riistakamerat ovat muodostuneet osaksi metsästyskulttuuria ja näitä pitää myös osata hyödyntää nuoren petokoiran koulutuksessa. Oikein sijoitetut riistakamerat kettujen kulkureiteille, haaskoille sekä asutuille luolastoille antavat sinulle arvokasta ja reaaliaikaista tietoa



kettujen liikkeistä metsästysalueellasi.

Kun sinulla on kettuhavainto, oli se tullut sitten riistakamerasta, haaskalta tai viljapelloilta vie nuori koirasi välittömästi hajuille. Kun pentukoira on jo kotona opetettu miltä tuore ketunhätä tuoksuu ja kun se on saanut sitä jo monta kertaa riepotella sekä seurata tekemääsi hajujälkeä niin törmättyään tuoreeseen elävän repolaisen hajuun se yhdistää aikaisemmat positiiviset kokemuksensa lähtien innokkaasti seuraamaan hajuja. Nyt on tärkeää, että omistaja seuraa vapaana olevaa pentukoiraan innostaen sitä. Nuori koira ei saa missään vaiheessa joutua tilanteeseen jossa sen pitäisi etsiä omistajaansa vaan sen tulee olla jatkuvasti tietoinen sen läsnäolosta. Anna nuoren koiran seurata ketunhajuja maksimissaan puolen tunnin/tunnin ajan kulkiessa itse sen perässä ja sitten kytke se hihnaan, kehu sitä paljon ja vie kotiin tai tarhaan lepäämään. Nuori koira ei saa ikinä kyllästyä metsässä oloon vaan sille pitää, kuten aikaisemminkin olen monesti tuonut ilmi, jäädä into ja jano päälle. Mieluummin liian lyhyt kuin liian pitkä treeni.

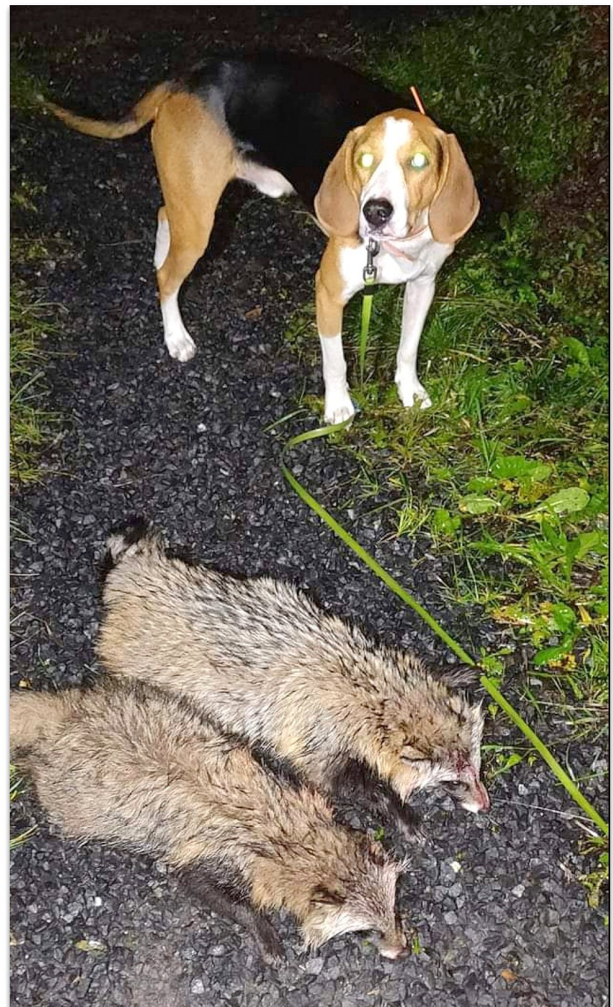
Yksi ehkä tehokkaimpia keinoja on etsiä nuorelle koiralle näkökettu joita löytyy aamuhämärissä etenkin syksyllä vasta ajetuilta viljapelloilta alueilla joilla on runsas kettukanta. Näköketun ollessa kysymyksessä omistajan taito toimia oikein on ensiarvoisen tärkeää sillä missään nimessä koulutuksen tässä vaiheessa nuorta pentukoiraan ei saa päästää hihnasta irti ajamaan kettua vaan tämän treenin tarkoitus on kasvattaa koiralle tulista intoa. Kun näet näköketun pellolla, pyri lähestymään sitä tuulen alta pennun ollessa hihnassa niin ettei se huomaisi sinua. Monesti, etenkin nuorten kettujen ollessa kysymyksessä, ne ovat niin keskittyneet hiirien ja myyrien pyyntiin, että lähestyminen on helppoa. Idea ja ajatus on, että nuori koirasi näkisi ketun jota yhdessä lähestytte ja ketun pakorefleksi laukaisee nuorena koirassa jahtaamisvietin. Kehuen ja innostaen koiraa seuraat vähän



matkaa pakoon lähteneen ketun hajuja ja annat koiran kiivaasti haukkua hihnassa. Mitä enemmän saat nuoren koiran käymään kuumana kun se ei pääse hihnasta irti jahtaamaan pakenevaa kettua, sitä paremmin on treeni onnistunut. Tällaisia treenejä muutama nuorelle koiralle niin se on jo valmiiksi syttynyt ketulle kunhan muistat, että ensimmäisillä kerroilla et päästä nuorta koiraasi hihnasta irti ajamaan pakoon juoksevaa kettua.

Jos metsästysaluettasi halkoo laajat viljelyspellot niin yksi ehkä tehokkain ja petokoiraharrastajien suosituin keino innostaa nuorta koira ketulle on ajella öisin peltojen laitamilla etsien tehokkaalla valonheittimellä ruokailevia repolaisia. Tällöin kuitenkin tulee muistaa, että myös muut eläimet ovat öisin liikkeellä ja tämä luo omat haasteensa jotka tulee koulutuksessa huomioida. Jos nuoren koiran joka ei ole vielä leimautunut vain pedoille päästää yöllä näköketun perään voi kettua ajo vaihtua nopeasti rusakko tai kauriin/peuran ajoksi. Jos alueella on runsas supikoirakanta niin koulutuksen "sivutuotteina" tulee usein saaliiksi supikoiria joka koulutuksen suhteen on aina parempi vaihtoehto kuin jänis tai sorkka-ajot. On myös tässä yhteydessä todettava, että monet petokoiraharrastajat opettavat tietoisesti koiransa jahtaamaan supikoiria ja tässä pyynnissä suomenajokoira onkin erittäin tehokas.

Vasta koulutuksen siinä vaiheessa kun nuori koira on jo leimautunut ketulle voi ja mielestäni tuleekin ajattaa yöllä koska vaikka siinä onkin omat haasteensa niin toisaalta siinä on myös tekijät jotka tulee ehdottomasti hyödyntää koulutuksessa. Yksi tärkeimpiä tekijöitä yöllä ajattamiseen on turvallisuus koska yöllä autoliikenne vähenee huomattavasti. Tällöin voit ajattaa nuorta koiraasi alueilla jotka



päivällä tapahtuvan vilkkaan liikenteen takia olisivat muuten treenaukselle vaaralliset. Kettu käyttäytyy ollessaan koiran ajossa pimeällä eri tavalla kuin päivisin, luottaen pimeään se jää usein odottamaan perässään tulevaa koiraa ja vain harvoin pakenee maan-alle turvaan. Se on siis yöllä suorastaan ihanne-ajettava jota nuoren koiran on helppo seurata.

Jos alueellasi ei ole runsasta kettukantaa saatikka isoja viljelyspeltoja niin tehokkaan harjoituksen voi tehdä loukkuun jääneellä ketunpennulla jotka alkusyksystä helposti on pyydystettävissä kanuloukuilla. Monet loukkupyytäjät myyvät mielellään kanuloukkuun menneitä kettuja saadakseen edes vähän loukkuharrastukseen menneitä kuluja peiteteksi. Loukkuketun ollessa nuoren koiran treenauksen kohteena tulee toimia järkevästi ja koulutuksen onnistumiseksi tarvitaan kaksi henkilöä. Sinä koiranohjaajana ja toinen henkilö joka vapauttaa ketun loukusta kun se on koiran näköpiirissä.

Lähesty tuulen alapuolelta loukkua johon kettu on mennyt. Kun huomaat hihnassa kulkevan koirasi saavan ketusta vainun niin kehu sekä innosta sitä lähestyen samalla loukussa olevaa kettua. Älä vie nuorta koiraasi liian lähelle loukkua äläkä päästä sitä missään nimessä koulutuksen tässä vaiheessa vapaasti haukkumaan repolaista häkin ulkopuolelta. Pidä koirasi hihnassa parin metrin päässä loukusta ja anna sen haukkua loukussa liikkuvaa kettua. Nyt kun koiran huomio on kiinnittynyt kettuun niin toinen henkilö päästää repolaisen loukusta vapaaksi. Tällöin vapauta koira hihnasta välittömästi ja anna sen lähteä pakoon juoksevan ketun perään. Sellaista petosukuista koiraa ei ole syntynytkään joka ei syttyisi ketulle etenkin jos tällaisen treenin tekee useamman kerran.



Nyt kun nuori koirasi on syttynyt ketulle niin on aika siirtyä koulutuksen seuraavaan vaiheeseen. On ensiarvoisen tärkeää kun kun viet nuoren koirasi metsään, että se löytäisi jokaisessa treenissä ketun ajoon. Tämä onnistuu vain siten, että tunnet metsästysmaastosi sekä kettujen makuupaikat. Koska pääsääntöisesti metsästäjät ostavat keväällä/ alkukesällä pennun niin ensilumien tullessa koira on parhaassa iässä opettaa sitkeäksi hakijaksi. Koska nuorelle koiralle koulutuksen tässä vaiheessa on erittäin tärkeää, että se löytää jälkien päästä ajettavan tulee kettu kiertää mahdollisimman pieneen mottiin ja nuoren koiran ollessa kysymyksessä mahdollisimman tuoreille jäljille. Koulutusta tehostaa myös se, että koira palkitaan kettukaadolla.

Koiran ollessa yli viisi kuukautta tulee pyrkiä aina siihen, että päivän aikana koira saisi jäljitettyä kaksi kettua ajoon. Myöhemmin kun koiralle tulee ikää enemmän on aina parempi, mitä useampia ajoja se saa päivän aikana. Tällöin on kuitenkin osattava lukea koiran fyysinen sekä henkinen kapasiteetti että osaa lopettaa päivän treenauksen silloin kun koiralla on vielä energiaa ja menohaluja päällä. Nuorta koiraa ei ikinä saa pitää metsässä niin kauan, että se osoittaa kyllästymisen merkkejä.

Kun nuori koira on oppinut, että jälkien päästä löytyy aina kettu voidaan siirtyä seuraavaan vaiheeseen, eli huonosti haisevan ketun yöjäljen seuraamiseen. Monet tekevät sen virheen, että laittavat nuoren koiran iltayön ketun jäljille mahdollisimman kauas oletetusta makuupaikasta luullen näin saavansa itselleen innokkaan hakijan myös vanhoilta jäljiltä. Todellisuudessa jos nuori koira toistamiseen joutuu jäljittämään vanhoja jälkiä löytämättä ajettavaa se saattaa hyvinkin turhautua ketun jäljittämiseen ja taas toisaalta innostua jäniksistä etenkin jos alueella on runsas jäniskanta. Tällöin pahimmillaan tehdään nuoresta petokoiran alusta jänisajuri.

Tehokkain tapa opettaa nuori koira seuraamaan huonosti haisevia ketunjälkiä on kiertää kettu aamulla mahdollisimman pieneen mottiin ja vasta iltapäivällä päästää nuori koira jäljille. Kun koira menee huonosti haisevaa jälkeä parisataa metriä ja törmää ketun makuuksille se oppii, että vanhojen jälkienkin päässä makaa kettu. Kun tätä toistetaan

riittävän useasti, eli nuori koira päästetään vasta iltapäivällä pienessä motissa makaavan ketun yöjäljille niin koiran takaraivoon iskostuu toimintamalli joka kantaa hedelmää koko sen eliniän ajan. Jokaisesta jäljityksestä joka johtaa ajoon saa nuori koira lisävirtaa. Ajon syntyminen lisää hakuintoa, pelkkä vanhojen jälkien toistuva haettaminen joka ei johda ajoon vähentää hakuintoa.

Kun nuori koira kasvaa aikuisuuteen ja on oppinut, että jälkien päässä makaa aina kettu voi sen huoletta laittaa vanhoille yöjäljille vaikka kettu makaisi kymmenien kilometrien päässä. Koska se on oikeanlaisen koulutuksen tuloksena oppinut mikä jälkien päässä odottaa se ei luovuta vaan sitkeän periksiantamattomasti nostaa repolaisen ajoon vanhoiltakin jäljiltä. Näin siitä on oikean koulutuksen tuloksena tullut todellinen petokoira, jonka tärkein ominaisuus on sitkeä ja tulokseen johtava haku.

Usein kettuaajo tai jäljitys johtaa maan-alle. Tällöin tehokkaan ketunpyynnin

onnistumiseksi on tärkeää, että koira osaa ilmoittaa luolan tai kivenaluksen jossa kettu makaa. Kuten olen monesti tässä kirjassa tuonut esille, niin periytyneenä sudesta koira on laumaeläin joka leimautuu laumansa käytöstapoihin. Kun olet koirasi kanssa metsällä sinä olet osa laumaa. Hyödynnä tätä opettaessasi nuorta koirasi merkitsemään kun kettu on maanalla.



Kun olet varmistanut, että nuori koirasi on joko jäljittänyt tai ajanut ketun maanalle (varmistus onnistuu lumikelillä parhaiten) niin innosta koirasi kaivautumaan sekä haukkumaan siihen reikään jonka päässä

kettu oletettavasti makaa. Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan nyt sinun itse täytyy innokkaasti alkaa käsilläsi kaivamaan saadaksesi ketun taanalle. Nuori koirasi seuraa sinun tekemisiäsi, olethan osa sen laumaa, ja innostuu itsekin tekemään kuten sinä teet. Jos sinulla itselläsi on tulinen into vaistoaa koirasi myös sen. Anna hiekan lentää ja yritä kaivautua itse mahdollisimman syvälle ketun pesäkoloon äläkä luovuta helpolla. Kun laitat itsesi näin peliin toistuvasti, vähintään muutaman kerran, niin nuori koirasi taatusti jää haukkumaan yrittäen kaivautua maan-alle ketun perässä. Edellä mainitun lisäksi yritä saada kettu saaliiksi luolakoiran avulla ja tietysti anna nuoren koiran riepotella maan-alta saatua kettua. Kun nuori koira oppii, että ketun mentyä maan-alle ei omistajakaan luovuta niin siitä tulee samanlainen eikä se luovuta ennen kuin ketun nahka on taanalla. Tällaisella koiralla saat sen aikuistuttua enemmän saalista kuin "laki sallii".

Edellä mainittuja ohjeita noudattamalla saat nuoren koirasi syttymään jo varhaisiällä pedoille. Koiran sytyttäminen nuorena riistalle on perusteltua monesta syystä eikä vähiten siksi, että se lisää koiran käyttöikä. Pitkä käyttöikä edellyttää kuitenkin, että koira treenataan sopivasti myös sen ollessa vanhempi, tästä lisää toisaalla kirjassani.



## **OLE KOIRASI KOPPELIAJON "TOINEN KOIRA" JA "LAUMASI" TOINEN SAALISTAJA:**

Laumassa saalistaminen on sosiaalista toimintaa ja ollessasi metsällä sinä ja koirasi muodostatte lauman. Laumassa saalistamisen tehokkuus perustuu vuorovaikutukseen.

Aikoinaan Suomessa ajatettiin useammalla ajokoiralla ja jopa kilpailtiin koppeliajoista. Hyvä koppeliajo perustui (perustuu edelleen) siihen, että koirat oppivat peesaamaan toisiaan eli saalistamaan tehokkaasti 'laumassa'. Tällöin koira huomioi toisen koiran ajohaukun ja koirat äänellään viestittävät toisilleen missä on kulloinkin kuumin riistan haju.



Ajatin itse nuorempana usein kahdella suomenajokoiralla niin kettua kuin jänistäkin. Pääsin useasti seuraamaan aitiopaikalta koirien toimintaa. Jos jänisajossa tuli hukka niin koirat etsivät kukin tahollaan ja toisen koiran kiljahdettua jäljen löytymisen merkiksi meni toinenkin koira välittömästi sinne ja kohta taas kiivas koppeliajo jatkui. Tätä tulee hyödyntää luoksetulon treenauksessa.

Kun sinä olet koirasi kanssa metsällä ja 'kiljahdat' tuoreen jäljen löytymisestä oppii koirasi tulemaan välittömästi luoksesi aivan kuten hyvät koppeliajurit tekevät. Luoksetulo perustuu kykyyn saalistaa laumassa kuten koirien esi-isät ovat menestyksellisesti tehneet (tekevät yhä) ja kuten hyvät koppeliajurit tekivät ja tekevät. Sinä ilmoitat koirallesi tuoreemman hajun löytämisestä.

Opetta koirasi jo nuoresta asti, että kun sinä kutsut sitä niin sinulla on tuoreempi haju. Unohda kaikenlaiset makupalat ja muista, että



koirasi on periytynyt sudesta joka saalistaa laumassa. Kun treenaat nuorta koiraasi mene tarkoituksella sellaisiin maastokohtiin joissa näet ajossa olevan riistan. Kun näet ajettavan niin kutsu nuori koiraasi välittömästi tuoreemmille hajuille ja näin koira oppii, että kutsuessasi sinulla on tarjota tuoreempi havainto ajettavasta eläimestä. Näin saat koirasi vanhempanakin kytkettyä tarvittaessa helposti.

Jotkut osaamattomat väittävät, että jos nuorta koira neuvo metsällä niin se tulisi vaikeissa ajotilanteissa norkoilemaan omistajansa luokse. Todellisuudessa koira joka on sytytetty sekä trenattu oikein ei tule aikuisena ikinä omistajansa luokse kutsumatta mutta kutsusta tulee koska riistaverisenä se luulee omistajalla olevan tuoreemman hajun metsästettävästä riistaeläimestä.



## **NUOREN PETOKOIRAN TREENAAMINEN**

Kun pentu on osaavasti sytytetty sille riistalle mitä sen tahdotaan ajavan ja kun se iältään on yli viisi kuukautta siirrytään varsinaiseen treenaamiseen. Koiran luoksetuloa olen käsitellyt toisaalla tässä kirjassani joten siitä ei nyt enempää. Totean kuitenkin, että petokoiran yksi tärkeimpiä ominaisuuksia koulutuksen suhteen on luoksetulo. Vilkkaat liikennöidyt tiet, heikot jää-alueet alkutalvesta sekä junaradat ovat paikkoja joissa koira pitää pystyä kytkemään tarvittaessa nopeasti. Petokoira jota ei saa tarvittaessa hyvin kytkettyä on harvoin pitkäikäinen.



Nuoren petokoiran treenauksessa ensiarvoisen tärkeää on luoda riistatilanteita joissa se voi kehittyä. Kun koira suunnataan ilvekselle ja karhulle tulee muistaa, että nuori koira ei saa koulutuksen tässä

vaiheessa päästä pedon "iholle" koska tällöin vaarana on liian läheinen kanssakäyminen pedon kanssa jossa koira lähes poikkeuksetta jää hopealle. Luonteen kehittymisen kannalta on tärkeää, että petokoiran alku kokee olevansa "metsän kingi", armoton saalistaja eikä saalis. Sama pätee suurelta osin myös aikuisiin kovaluonteisiin kettuihin sekä mäyriin. Nuoren petokoiran treenauksessa lähitaistelulla petojen kanssa harvoin saadaan aikaiseksi muuta kuin vahinkoa koulutuksen suhteen. Vasta aikuisiällä, koiran ollessa yli kaksi vuotias, etenkin suurpetojen suhteen lähitaistelut ovat toivottavia. Kun petokoira on psyykkisesti sekä fyysisesti täysi-ikäinen se kestää kyllä kovatkin lähitaistelut petojen kanssa, etenkin jos koiran sukutaulussa on riittävästi armotonta petoverta.

Kun nuori koira on jo osaavasti sytytetty oikeille pedoille tulee sitä treenata huomioiden koiran fyysiset sekä psyykkiset ominaisuudet unohtamatta, että jokainen koira on yksilö. Ei ole olemassa kahta samanlaista koiraakaan kuten ei meitä ihmisiäkään ja siksi jokaiselle koiralle tulee tehdä persoonakohtainen treenausohjelma.

Jos tahdotaan maksimaalinen hyöty nuoren koiran treenauksessa niin nyrkkisääntönä tulee muistaa, että fyysisesti väsynyt koira oppii huonommin kuin hyvin levännyt koira. Haku ja ajotyöskentelyssä koira joutuu käyttämään myös päätään eikä ainoastaan vaan fyysiikkaa. Lisäksi koiran henkinen potentiaali on aina tärkeämpi kuin fyysinen ja siksi nuoren koiran treenauksessa omistajan pitää oppia lukemaan koiransa henkisiä voimavaroja. Vaikka fyysiset ominaisuudet ovatkin sidoksissa henkisiin voimavaroihin niin aina henkiset voimavarat tulee olla se tekijä jonka mukaan treeniä suunnitellaan sekä



toteutetaan. Sopivat ja riittävät lepojaksot nuoret koiran treenauksessa takaavat tervepäisen toiminnan metsästystilanteissa.

Kuinka paljon nuorta koira voi sitten fyysisesti rasittaa on aina yksilöllistä. Treenauksen tulee olla aina nousujohteista siten, että pikkuhiljaa nousta tyvestä puuhun eikä päinvastoin. Yli viiden kuukauden ikäinen tervepäinen koira kestää kyllä jo monien tuntien ajotyöskentelyn ja fyysiseltä rakenteeltaan terve koira kestää päivässä sellaisia ajoja jo monia. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että ajojen pituus ei ole niinkään ratkaisevaa nuoren koiran treenausta suunnitellessa ja toteuttaessa kuin ajojen laatu. Joskus intohimoinen hyvin kulkeva parin tunnin petoajo vie koiran fyysisen kapasiteetin äärimmilleen ja joskus taas tunteja kestävä takkuileva ajo ei väsytä koira paljoakaan. Kuinka paljon ajossa kertyy kilometrejä ja kuinka vauhdikkaasti koira pystyy petoa viemään sekä maaston haastavuus on ratkaisevaa. Oikeanlaisessa treenauksessa ei niinkään lasketa minuitteja vaan suorituksen vaativuutta.

Jokainen treenikokemus muovaa koira ja tästä syystä nuorelle koiralle tulee yrittää järjestää vain positiivisia kokemuksia joiden tarkoituksena on aikuisena erinomaisesti toimiva petokoira.

Sanomattakin lienee selvää, että se on haasteellista mutta toisaalta palkitsevaa. Juuri

se, osaako omistaja "muovata" koiraansa oikeaan suuntaan erottaa mestarit ja tumpelot. Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että nuori koira tulee aina viedä hyviin maastoihin, riistarikkaille alueille sekä helppoihin olosuhteisiin. Näin se oppii löytämään aina riistaa sekä pitkien loistokkaiden ajojen "vaietut" salaisuudet. Nämä positiiviset kokemukset muovaavat nuoresta koirasta sitkeän löytäjän joka myös ajossa on



periksiantamaton. Kun koiralle tulee ikää lisää siirrytään pikkuhiljaa vaativimpiin maastoihin haastavilla olosuhteilla.

Jos nuori koira jättää yöjäljen seuraamisen alle puoleen kilometriin on se kiistaton osoitus siitä, että olet laittanut nuoren koirasi liian vanhoille jäljille. Olen toisaalta tässä kirjassani tuonut esille, että nuori koira tulee päästää aina lähelle pedon makuuta ja vasta sen ollessa vanhempi se tarkoituksella laitetaan pitemmille yöjäljille sen oppiessa näin tarvittavaa hakusitkeyttä. Kun nuori koira oppii, että jälkien päästä löytyy aina itse jälkien tekijä niin nämä kokemukset muovaavat koirasta periksiantamattoman hakijan. Jos kuitenkin käy niin, että olet laittanut nuoren koiran yöjäljille liian kauas pedon makuupaikasta ja koira tulee takaisin, niin älä missään nimessä lähde koirasi kanssa yhdessä kävelemään yöjälkiä pitkin tarkoituksenasasi saada se näin jatkamaan hakua. Jos näin teet, niin nuori koirasi oppii nopeasti hakemaan omistajansa apuun yöjälkien seuraamiseen. Pahimmillaan jos teet näin useasti, ja koska koira muovautuu kokemuksien mukaan, saat itsellesi innottoman hakijan ja sitä tuskin tahdot. Muista siis, että älä ikinä seuraa nuoren koirasi kanssa yhdessä pedon jälkiä. Petokoiran tehtävä jo nuoresta saakka on saada peto ajoin, se ei ole sinun "heiniäsi". Älä ikinä unohda tätä roolijakoa jos tahdot itsellesi innokkaan petokoiran.

Jos nuori koira palaa luoksesi jäljitettyään vain vähän matkaa pedon jälkiä niin kytke koira välittömästi. Tänä päivänä lähes kaikilla petokoirien omistajilla on käytössään GPS koiratutkat ja nyt hyödynnä tätä teknologiaa. Katso tarkasti kartasta mihin koiran jäljittäminen todennäköisesti loppui ja vie nuori koira hihnassa siihen maastokohtaan jossa se lopetti jäljen seuraamisen. Tärkeää on, että et mene tuohon maastokohtaan samoja jälkiä joita koira on aikaisemmin mennyt seurattuaan pedon hajuja vaan lähestyt aluetta eri suunnasta. Kun olet kohdassa jossa jäljitys GPS:n mukaan loppui niin kierrä ympyrän muotoinen lenkki koiran ollessa kytkettynä ja heti kun koira merkkää jäljen niin vasta silloin päästä koira hakemaan sellaista jälkeä jota se ei ole aiemmin seurannut. Jos on lumikeli niin jäljen löytäminen on tietysti helpompaa.

On tärkeää, että nuorta koira ei palkita siitä jos se jättää yöjäljellä seuraamisen kesken. Jos koiran palatessa luoksesi yöjäljeltä lähdet sen kanssa yhdessä seuraamaan yöjälkeä se on sama kuin palkitsisit koiran ja tämä ei ole koulutuksen kannalta järkevää. Ota siis nuori koira aina hihnaan jos se palaa takaisin pedon yöjäljeltä ja siirry siihen maastokohtaan jossa jäljitys on loppunut. Näin nuori koira oppii itsenäisyyttä ja kun se saa pedon ajoin sen takaraivoon iskostuu toimintamalli jossa se itse ilman omistajan apua on näin tehnyt. Ajoin saaminen itsenäisesti on nuoren koiran paras palkinto.

Sellaisen nuoren koiran petohakua jolla on ongelmia yöjäljen sitkeässä seuraamisessa voi tehokkaasti treenata alkutalvella öisin. Kun illalla alkaa satamaan hiljalleen lunta ota nuori koira autoosi ja suuntaa ketturikkaille maastoalueille joissa on tiheä tieverkosto. Kun illalla ketut ovat lähteneet liikkeelle päästä nuori koira suht tuoreille ketun jäljille. Jos koira palaa hetken jälkiä seurattuaan takaisin luoksesi, ota koira autoon ja hyödynnä tiheää tieverkostoa. Kun sama kettu on taas ylittänyt seuraavan tien niin jälleen koira jäljille. Kun teet tätä muutaman kerran ja nuori koira tavoittaa ketun ajoin niin se varmasti lisää koirasi hakuintoa. Ajoin saaminen itsenäisesti on nuoren koiran paras palkinto.

Aina kun nuori koira päästetään hihnasta vapaaksi sen tehtävänä on pedon löytäminen. Koska koira laumaeläimenä oppii nopeasti "oman laumansa tavat" niin tätä ei voi kylliksi tässä yhteydessä korostaa. Ikinä ei nuoren petokoiran kanssa tule yhdessä jäljittää petoja sen ollessa vapaana, jäljittäminen on koiran tehtävä.

Mitä sitten tehdä jos nuori koira saatuaan ketun tai muun pedon ajoin kadottaa ajojäljen ja palaa helposti hukalta omistajansa luokse? Tällöin samanlaiset



toimintatavat kuin jos koira palaa yöjäljeltä omistajansa luokse ja jotka edellä kerroin. Tässä yhteydessä korostan kuitenkin sitä, että kun nuori koira viedään hyvissä olosuhteissa hyviin maastoihin niin harvoin kettuajossa hukkaa pääsee edes syntymään. Juuri satanutta uutta lunta ja hyvä maasto eikä hukkaa edes tule.

Ensiarvoisen tärkeää onkin luoda nuorelle koiralle hyvät olosuhteet ja vasta kun sille tulee lisää ikää sekä positiivisia kokemuksia vaikeuttaa treeniharjoituksen haastavuutta.



Muutamia nyrkkisääntöjä näin lopuksi nuoren koiran treenaukseen jotka ovat erittäin tärkeitä. Älä ikinä päästä nuorta koiraa hakemaan

pellon tai haaskoille jos ei näkökettu ole kysymyksessä. Ideana ei saa olla se, että nuori koira oppii "herkuttelemaan" tuoreilla ketun yöjäljillä vaan tehokas löytäminen joka johtaa ajoon. Usein kettu pyörii tuntitolkulla pellolla hiiriä sekä myyriä saalistaen ja samoin se tekee usein haaskoilla sekä niiden lähetyvillä. Jos nuoren kokemattoman koiran päästää suoraan haaskalle tai pellolle se saattaa tuntitolkulla "herkutella" hajukentässä löytämättä ajettavaa. Vaikka petokoiran tärkeimpiä ominaisuuksia onkin sitkeä yöjälkityöskentely niin parasta kuitenkin on ehdottomasti hyvä löytökyky. Sellaisella koiralla ei tee mitään jota ei jo nuorena ole opetettu hyvän löytykyvyn suhteen. Yksinkertaistettuna, jos koira ei opi löytämään ajettavaa tehokkaasti niin itse petoajot ovat harvassa ja saalista tällaiselta koiralta on lähes turha odottaa. Saadaksesen ajon koiran on ensin löydettävä ajettava.

Jos nuori koira on ajossaan yliherkkä (ajolöysä) niin oikeanlaisella treenauksella yliherkkyys saadaan kitkettyä minimiin ja parhaissa tapauksissa kokonaan pois. On tärkeää ymmärtää, että ajolöysyys on osaamattomuutta ajossa ja riittävällä treenauksella koiran oppiessa ajamaan se jää automaattisesti pois. Kun koira osaavalla treenauksella oppii ajamaan kunnolla ei ajossa tule hukkia eikä tällöin ajolöysyyttäkään. Eli yksinkertaistettuna, mitä herkempi nuori koira on sitä enemmän sen tulee saada ajokokemusta hyvissä olosuhteissa ja hyvissä maastoissa.

Nuorta yliherkkää koiraa ei tule alussa treenata vaikeissa maastoissa saatikka vaikeissa olosuhteissa. On ensiarvoisen tärkeää, että nuori koira saa ajaa helpoissa olosuhteissa saaden ajokokemusta ja nämä positiiviset kokemukset muokkaavat nuoresta koirasta hyvän petokoiran joka aikuisena osaa ajaa vaikeissakin olosuhteissa sitkeän periksiantamattomasti.





Nuori koira tarvitsee osaavan treenauksen ohella myös oikeanlaisen ruokavalion joka antaa sille riittävästi energiaa. Riittävästi lihaa, kotiruokaa ja tarvittavat hivenaineet sekä vitamiinit (käsittelen ruokavaliota toisaalla kirjassani) riittää pitämään nuoren koirasi hyvässä fyysisessä sekä henkisessä tasapainossa. Koiraruokabisnes (koiraruokateollisuus) tyrkyttää jos minkäläistä ruokavaliota, mutta oma kokemukseni on, että kun koiran ruokavalio keskittyy pääsääntöisesti lihaan se pysyy terveenä ja energisenä. Koira on periytynyt sudesta eikä se tarvitse kaikenmaailman koiraruokateollisuuden humpuukituotteita.

## **MUIDEN KUIN HALUTUN RIISTAN AJO JA NUOREN KOIRAN LEIMAAMINEN**

*"Koiranpennun omistajana sinä olet emä ja lauma, kun tämän totuuden sisäistät niin sinulla on "avain" menestyneeseen koirankoulutukseen edellyttäen, että itse olet hyvän esimerkin arvoinen. Koira on viisas olento, jo pennusta asti se seuraa herkeämättä omistajaansa ja leimautuu sen mukaan."*



Koiran pitää nuoresta iästä alkaen saada paljon kosketuksia siihen riistaan jota sen toivotaan ajavan. Tämä edellyttää omistajaltaan paljon aikaa sekä paneutumista sen riistan elintapoihin joita koiralla aiotaan metsästä. Kun aikomuksena on saada hyvä ketunajuri on lähes välttämätöntä tietää metsästysalueen ketunpesät sekä kettujen kulkureitit ja syömäpaikat. Jos näitä ei tiedetä ja nuori koira viedään toistuvasti alueille joissa ei ole haluttua riistaa niin se hidastaa koiran kehittymistä ja pahimmassa tapauksessa koira alkaa työskentelemään sellaiselle riistalle jota omistaja ei toivoisi sen ajavan.

Jos metsästysalueellasi on sellainen alue jossa ketut majailevat

eikä muusta riistaa löydy paljoakaan jos ollenkaan on se paras mahdollinen paikka nuoren koiran koulutukseen. Itse koulutin erään suomenajokoirani nuorena ketunpesän lähetyvillä, kankasmaastossa jossa ei ollut ollenkaan jäniksiä. Pidin haaskaa pesän lähetyvillä eivätkä nuoret ketunpennut lähteneet kauas syntymäpesästään. Sain ensimmäisenä syksynä joka kerta sille kettuajon ja talven tultua se oli jo leimautunut vain ketulle. Koira tuli kolmevuotiaana kettukäyttövalioksi ja myöhemmällä iällä uudella omistajallaan pääsi Kettukilpaan.

Aina ei kuitenkaan ole niin onnellisesti, että olisi alue missä olisi vain kettuja eikä muuta riistaa. Oikealla koulutuksella voi siitä huolimatta onnistua. Koska itse asun kaupunkialueella niin pihossa vilistelee niin rusakkoja kuin kettujakin. Hyödynsin erään nuoren suomenajokoirani kanssa tilannetta ja sytytin sekä leimasin koiran kaupunkialueella kettuajuriksi. Iltahämärissä otin usein koiran pitkään juoksutushihnaan ja innostaen nuorta koiraani jahtasimme puolikesyjä kettuja usein monia tunteja kaupunkialueella ja rusakoiden sattuessa kohdalle toruin jos se vähääkään näytti innostumisen merkkejä. Kun tein tätä muutaman kuukauden oli koira jo täysin syttynyt ja leimautunut ketulle ja jo yksivuotiaana se ajoi ketunajokokeissa yhden ykköstuloksen sekä kakkostuloksen.

Nuoren ajurin voi sytyttää sekä leimata mitä erilaisimmissa paikoissa mutta tärkeää on treenauksen johdonmukaisuus sekä omistajan itsensä innostus asiaan. Nuori koira vaistoaa omistajansa mielialan sekä innostuksen tai innostuksen puutteen. Jos omistaja ei oikeasti ole kiinnostunut niin se vaikuttaa nuoren koiran käytökseen enemmän kuin



moni uskookaan. Koira on laumaeläin ja sen biologiaan on koodattu samaistuminen lauman muihin jäseniin. Jos omistaja joka yrittää kouluttaa koiraansa on innoton niin nuori koira samaistuu helposti innottomuuteen ja sama pätee myös moniin muihin ominaisuuksiin.

Jotkun metsästäjät ovat nuoresta asti vieneet koiransa vain aamupäiväksi metsään ja iltapäivällä ovat lopettaneet metsästyksen. Näin nuori koira on oppinut, että vain aamupäivä metsästetään ja näistä koirista on sitten vanhetessaan tullut ns. yhden ajon koiria.

Ajavat innokkaasti aamupäivän mutta eivät lähde ensimmäisen ajon jälkeen hakemaan uutta ajettavaa. Toki tämä ei päde kaikkiin koiriin mutta isännän innottomuus joissakin tapauksissa on vaikuttanut näin. Edellä mainittuun liittyen nuorella koiralla on pienestä asti pyrittävä löytämään päivässä useampi ajettava ja näin se samaistuen laumaansa oppii että sen ollessa vanhempana metsästä lähdetään vasta illan hämärtyessä kotiin, jos silloinkaan.



Kun nuorta koiraa leimataan sille riistalle jota sen halutaan ajavan sitä ei saa ikinä väsyttää loppuun asti. Ajojen pituus ei ole ratkaiseva tekijä vaan se, että nuorella koiralla jää jano ajettavaan riistaan. Jos koira sortuu hakemaan tai ajamaan väärää riistaa

se ohjataan välittömästi oikean riistan perään. Omalla käytöksellään omistaja näyttää koiralleen paheksunnan väärän riistan jäljittamisestä ja taas toisaalta kehuu koiran ollessa oikean riistan jäljillä.

Yksi tehokas (vaikkakaan ei tehokkain) keino saada koira olemaan välittämättä väärästä riistasta on siedätys. Pohjoisessa jotkut harrastajat ovat vieneet nuoren ajurin poroaitaukseen ja näin koira on tottunut niihin ja totuttuaan ei ole osoittanut mitään mielenkiintoa niiden jahtaamiseen. Samaa voi soveltaa tietyin periaattein muihinkin eläimiin.

Kun tahdot itsellesi petokoiran joka ajaa vain petoja niin mahdollisuuksiesi mukaan siedätä koira jo pentuna lampaisiin, hevosiin, kaneihin jne. Jos asut peura/kaurisalueella ja pihapiirissä nämä sorkkaeläimet viihtyvät niin nuori koira oppii helposti olemaan välittämättä niistä kunhan annat sen vain sosiaalistua niiden kanssa. Kaupunkialueilla joissa useasti on runsas rusakkokanta on hyvä jos koira pennusta asti tarhassa ollessaan pääsee näkemään näitä mahdollisimman paljon ja iltalenkit runsailla rusakkoalueilla ovat erittäin tehokasta siedätystä. Asuitpa sitten missä tahansa niin sosiaalista nuori koira niihin eläimiin joita et tahdo sen vanhempana ajavan.

Ei ole sattumaa, että sorkkavapaat petokoirat löytyvät alueilta joissa on runsas kauris ja peurakanta. Kun koira jo pienestä pitäen tottuu edellämainittuihin sorkkaeläimiin se oppii olemaan välittämättä niistä ja keskittyy vain siihen riistaan jota omistaja tahtoo sen ajavan. Pahimmat sorkka-ajurit tulevat usein alueilta joissa ei ole sorkkaongelmaa.

Samanaikaisesti kun siedätät pentua sille riistalle jota et tahdo sen vanhempana ajavan sinun tulee tarjota vastapainoksi sille mukavia elämyksiä niitä eläimiä kohtaan joita toivot sen vanhempana ajavan. Nuoren koiran leimaaminen on kuin kaksiteräinen miekka, toisaalta siedätystä sekä kieltoja ja taas toisaalta oikealle riistalle innostamista ja kokemuksien tarjoamista.

Luonnossa petoeläinten pennut elävät emän vaikutuspiirissä , susilauma opettaa nuoret sudet metsästämään. Sinä olet tulevan petokoirasi "emä" ja "laumasi" johtaja, sinun tehtävä on opettaa nuori koira aivan samalla tavalla kuin luonnossa petoeläinten suhteen luonnollinen kiertokulku tapahtuu. On tutkittua tietoa, että susilaumat jotka saalistavat koiria ravinnokseen opettavat samat mieltymykset ja taidot jälkikasvulleen, samoin suhteessa muihin riistaeläimiin. Jotkut susilaumat keskittyvät vain hirviin, jotkut taas pienempiin saaliseläimiin. Sellainen jälkikasvu millainen lauma, opetuksen merkitystä ei siis voi väheksyä.

Koira, saatikka mikään muukaan luonnossa oleva petoeläin ei ole niin tyhmä kuin mitä jotkut luulevat. Luonnossapetojen pennut seuraavat emänsä esimerkkiä pyrkien samaistumaan ja tämä pitää osata hyödyntää myös ihmisen joka opettaa tulevan petokoiransa armottomaksi petojen jahtaajaksi. Pennun omistaja "hiihtää omalla esimerkillään ladun jota pentu hiihtää perässä", varsinainen leimaaminen ja koulutus tehdään siis etulinjassa eikä takalinjassa. Esimerkki on paras opettaja sekä innoittaja. Luonnossa petojen pennut seuraavat emäänsä metsästysmatkoille, seuraavat emänsä toimintaa ja alkavat jäljittelemään sitä. Samoin tekee osaava petokoiran treenaaja omalle nuorelle koiralleen.

Pennun omistajan käytös, joko into tai innottomuus on tärkein tekijä joka vaikuttaa lopputulokseen. Jos sinua ei oikeasti kiinnosta petojen jahtaaminen vaikka oletkin ostanut itsellesi



hyvistä suvuista petokoiran niin kyllä koira sen jo pennusta vaistoaa. Jos viet pentua metsään eikä se huomaa sinussa palavaa intoa petoja kohtaan on olemassa suuri vaara, että pentu vanhetessaan suhtautuu yhtä laimeasti kuin sinä petojen pyytämiseen. Jos viet nuoren pennun lumikelillä petojen jäljille ja se palaa sieltä kohta takaisin ja annat koulutuksen sinä päivänä loppua siihen etkä palavasti innosta koiraa palaamaan takaisin jatkamaan jäljitystä niin teet karhunpalveluksen nuorelle koirallesi. Jos tuollainen koulutustyyli jatkuu useampaan kertaan niin silloin sinun itsesi täytyy uudelleen miettiä tarvitsetko oikeasti itsellesi petokoiraa jos kiinnostuksesi on noin laimeata.

Into on tarttuvaa lajia. Kun nuori koira näkee sinun olevan innoissasi se itsekin innostuu. Koira on mestari vaistoamaan omistajansa mielialat ja tämä pitää sisäistää koirankoulutuksessa ensiarvoisen tärkeälle sijalle oli kysymys sitten nuoren koiran koulutuksesta metsästyskäyttöön, tottelevaisuuteen tai ylipäätänsä sen sosiaaliseen käyttäytymiseen.

Omistajansa kanssa sisätiloissa asuva koira suhtautuu tulevaan vieraaseen kuten omistajakin. Jos vieras ei ole tervetullut on koiran käytös sen mukainen ja taas päinvastoin. Myös metsästyskäytössä koira vaistoaa omistajansa mielialan.

Minulla oli aikoinaan suomenpystykorva jonka kanssa oli turha lähteä lintujen pyyntiin jos itsellä oli alakuloinen aamu. Tällöin koira vain vilkuile taakseen ollen ikään kuin huolestunut hyvinvoinnistani eikä suostunut toimimaan kuten se normaalisti toimi. Minulla oli aikoinaan nuorena miehenä suomenajokoira (elämäni ensimmäinen ajokoira joka ei ollut mitään sukua kasvattamalleni narttulinjalle) jolta ammuttiin saalista enemmän kuin yhdeltäkään myöhemmältä suomenajokoiraltani eli se



toimi metsällä tosi hyvin mutta koirakokeissa se vaistosi minun jännitykseni eikä tuosta koirasta tullut ikinä kokeissa menestynyttä koiraa vaikka metsästyskoirana oli riittävän hyvä.

Jo kymmeniä vuosia sitten, kun olin vielä aloittelija koirankoulutushommissa, eräs nuori suomenajokoirani otti karhun ensi kertaa haukkuunsa ollessani treenaamassa sitä ilman asetta aikana jolloin karhuja oli maassamme vielä vähän. Muistan vieläkin kuinka kuinka mietin nuorena miehenä, että uskallanko mennä ilman asetta haukulle vai en. Koska jo silloin tiesin, että nuori koira peilaa isäntäänsä päätin mennä haukulle innostaen samalla koiraa huudoillani. Myöhemmin tuo koira haukkui innokkaasti karhuja, siitä tuli kettukäyttövalio ja sen uudella omistajalla se pääsi myöhemmin Kettukilpaan. Laumaeläimenä koira siis peilaa käytöksensä omistajansa mielialaan sekä metsästysintoon ja siksi asiaa ei voi liiaksi korostaa kun käsittelemme nuoren koiran koulutusta metsästyskoiraksi. Vanha totuus kertoo, että "sellainen koira millainen isäntä" ja tämä pitää sataprosenttisesti paikkansa.

Lähes poikkeuksetta luonnossa petoeläimen pentu pelkää sitä mitä sen emä pelkää, metsästää aikuistuttuaan sitä riistaa mitä sen emä metsästää ja muutenkin saa "käyttäytymiskoodinsa" opetuksesta jossa sen emä toimii esimerkkinä. Susilaumassa pentu toimii laumansa lähes täydellisessä ohjauksessa. Koiranpennun omistajana sinä olet emä ja lauma, kun tämän totuuden sisäistät niin sinulla on "avain" menestyneeseen koirankoulutukseen edellyttäen, että itse olet hyvän esimerkin arvoinen. Koira on viisas olento, jo





pennusta asti se seuraa herkeämättä omistajaansa ja leimautuu sen mukaan.



## **VOIKO KOIRAN METSÄSTYSINTOON VAIKUTTAA TREENAUKSELLE ?**

Jos olet osannut ostaa petokoiran pennun oikeasta sukulinjasta josta todistettavasti tulee erittäin kovaa metsästysintoa sinun tuskin tulee kovinkaan paljon uhtata aikaasi siihen, että kuinka saisit koirallesi enemmän metsästysintoa. Toisaalta mikä on erittäin kovaa metsästysintoa ja miten se ilmenee, siitä on paljon erilaisia näkemyksiä.

Itse pidän hyväntoisen koirana sellaista jonka kanssa voin lähteä metsälle lähestulkoon milloin vain ja säästä riippumatta. Koira toimii innokkaasti aamuhämärästä iltahämärään ja tarvittaessa viikon yhtä putkeen, ehkä enemmänkin. Koska mielestäni tehokkuus on yksi metsästysinnon muoto niin tapahtumia pitää metsässä olla päivittäin useita. Vastapainoksi saatan antaa koiralleni vaikka viikon levon energisten ja herkullisten aterioiden äärellä ja se saa tarvittaessa nauttia perheen rapsutuksista sekä sohvalla makailusta. Koira on minun metsäsystävieni jonka kanssa lähdetään metsään silloin kun minusta siltä tuntuu.

Riistaviettisen eli metsästysintoisen koiran treenauksessa



on huomioitava, että pitkät metsästyspäivät ilman riittäviä välipäiviä ottavat osansa tehokkuudesta, kun koira on fyysisesti väsynyt se tekee helpommin virheitä niin haussa kuin ajossakin. Kun riistaintoinen koira fyysisesti väsyneenä tekee toistuvasti virheitä voi siitä riittävien toistojen seurauksena tulla tapa josta se on hyvin vaikea, ellei peräti mahdoton, opettaa pois. Esimerkkinä mainittakoon määrätiedoton yöjäljellä haukkuminen sekä ajolöyisyys.



Metsästyskoira on parhaimmillaan ja tehokkaimmillaan silloin, kun se on niin fyysisesti kuin henkisestikin energinen. Metsästysintoisen koiran ollessa kysymyksessä on ensiarvoisen tärkeää, että omistaja oppii lukemaan koiransa suorituskyvyn tehokkuuden sekä tietämään sen fyysiset sekä henkiset rajat. Innottomalla koiralla ei ole yllirasittumisen vaaraa.

Fyysisesti väsynyt koira jolla kuitenkin on kova riistavietti loukkaa metsällä ollessaan itsensä myös helpommin ja pahimmillaan saa vammoja joiden parantuminen voi viedä pitkiäkin aikoja. Metsä on täynnä kaikenlaisia vaaratekijöitä kuten liukkaita kallioita, syviä vuorienpudotuksia, pystyynjääneitä keppejä jne. Tiedän monen innokkaan koiran loukanneet itsensä väsyneenä, osa on parantunut, osa ei milloinkaan.

Edellämainittujen seikkojen takia perimältään riistaviettistä koira on osattava treenata osaavammin kuin innotonta koira. Lähes joka syksy metsästyskauden alettua monet treenaavat innokkaan koiransa ns.ylikuntoon. Toistuvilla pitkillä metsästyspäivillä ilman riittäviä välipäiviä, etenkin kun ajot suvuvat hyvin, on suuri vaara saada koira yllirasittuneeksi jolloin sen tehokkuus kärsii huomattavasti. Riistaviettinen ylikuntoon ajautunut koira kyllä liikkuu innokkaasti metsässä mutta ei saa mitään aikaiseksi. Jos yllirasitus on mennyt pahaksi niin se on aikaansaanut erilaisia tulehduksia muuttaen liikkumisenkin vaivalloiseksi. Tällöin omistajan hälytyskellot pitäisi viimeistään soida.

Jos olet treenannut koirasi ylikuntoon niin ainoa lääke on riittävä lepo, vitamiinit, hivenaineet sekä rasvainen ruoka. Levolla en tarkoita täydellistä makailua, vaan sopivia kävelylenkkejä päivittäin ja näin koira palautuu nopeammin.

Koska yllirasitus lähes poikkeuksetta on myös henkistä niin vietä koirasi kanssa paljon laatu-aikaa kunhan muistat sen saada tarvittaessa olla myös yksin. Liika hössöttäminen siten, että koira ei saa riittävästi omaa aikaa levätä on pahasta.

Voiko koiran metsästysintoon



vaikuttaa? Jotkut väittävät, että kun innokkaalle koiralle antaa riittävän monta treenipäivää peräkkäin niin se alkaa pikkuhiljaa viihtymään omistajansa nuotiopaikan lähellä. Näin väittäessään he tuovat vain esille omien koiriensa keskinkertaisen tai jopa puutteellisen metsästysinnon. Todellisuudessa huippu-intoinen koira ei tule ikinä ilman kutsusta omistajansa jalkojen juureen. Se mieluummin vaikka väsähtää metsään kesken hakua / ajoa ja tuo väsähtäminen on seurausta fyysisten ravintoaineiden sekä vitamiinivarastojen vähyydestä joka vaikuttaa koiran fyysiseen suorituskyykyyn. Lukemattomat riistaintoiset suomenajokoirat ovat väsähtäneet kesken ajon ja omistaja on joutunut kantamalla hakemaan ne pois joko ketun, jäniksen tai muun riistan jäljiltä.

Pääsääntöisesti erinomaisella metsästysinnolla olevaa koira ei voi pilata väärälläkään treenillä siten, että se menettäisi metsästysintonsa, mutta tehokkuutensa kylläkin. Tämä on kuitenkin pääsääntö eikä se päde kaikkiin riistaviettisiin koiriin.

Jos koiran muut ominaisuudet kuin kova metsästysinto ovat keskinkertaiset tai lähes olemattomat niin tällöin yllätyksen seurauksena loukkaantumiset, toistuvat hyytymiset energiavarojen puutteen takia niin haussa kuin ajossa ja muut mahdolliset kiputilat saattavat vaikuttaa sen metsästysintoon kielteisesti eikä se viihdy enää metsässä kuten terveenä viihtyi. Onhan selvää, että kipeä koira ei voi olla tehokkaimmillaan metsästysinnon suhteen.

Riistaviettinen koira on kuitenkin mahdollista pilata jos se on perimältään herkkä. Jos sitä treenaa liikaa ilman riittäviä välipäiviä se voi herkistyä niin haussa kuin ajossa niin pahasti, että irtipäästyään se haukkuu lähes määrätiedottomasti vaikka riistaa ei olisi lähelläkään. On selvää, että jos tuollaisesta määrättömästä haukahtelusta tulee koiralle tapa niin tällaisella koiralla ei metsästyskäytössä tee enää paljoakaan, jos ylipääsäänsä mitään. Suomenajokoiran historiassa monet ovat pilanneet riistaintoiset nuoret lupaavat koiransa juuri liiallisen treenauksen seurauksena.

Oma lukunsa on riistaintoisen nuoren koiran koulutus metsästyskäyttöön. Koira kehittyy aikuisuuteen 2-3 vuotiaana. Liiallinen treenaaminen voi vahingoittaa luustoa, jänteitä sekä niveliä. Toisaalta hyvä lihaskunto myös vahvistaa niitä. Itsellä on ollut pyrkimys, että koira alle kahden vuoden vanhana ajaisi kettukokeissa jo ykköstuloksen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että olisin nuorella koiralla treenannut monia päiviä peräkkäin aamusta iltaan. Sitten kun omat koirani ovat yli kolmevuotiaita käyn niiden kanssa metsässä niin paljon kuin kerkeän unohtamatta tietysti sopivassa määrin lepopäiviä.



Yksi tärkein tekijä metsästysintoisen koiran ylläpidossa on osaava sekä riittävä ruokinta ja tehokkaat palautusjuomat erien välillä eli aina silloin kun koira otetaan metsästysreissulla tai koetapahtumassa metsästä pois ja viedään uuteen maastokohtaan. Itse olen antanut omille koirilleni erien välillä palautejuomaa, johon olen sekoittanut kananmunan, vähän piimää ja nokareen lihaa. Tästä koira saa riittävästi nestettä sekä riittävästi energiaa. Välipala ei saa olla liian suuri, ettei energian sijasta tule väsymys.

Riistaviettisen koiran voi siis osaamattomalla koulutuksella pilata, mutta voiko vähemmällä riistavietillä omaavaa koira treenata siten, että sen metsästysinto kasvaisi? Joskut väittävät, että koiralle ei voi lisätä perimässä saatua metsästysintoa mutta mielestäni koko väite on epälooginen, ellei peräti mahdoton. Ensinnäkin, millä mittareilla ylipäättänsä voi mitata perimässä olevan metsästysinnon? Jos ihminen on se mittari niin miksi erilaiset ihmiset näkevät kovan metsästysinnon niin eritavalla? Jonkun mielestä joku koira on erittäin metsästysintoinen, toisen mielestä lähes innoton. Jopa ketunajokokeissa eri tuomarit arvioivat koiran intonumerot eri tavalla vaikka sääntökirja pitäisi olla

yhteinen. Mitä on siis metsästysinto, lisääntykö se tietyissä olosuhteissa vai väheneekö, pysyykö kenties ennallaan? Voiko siihen vaikuttaa ulkopuoliset tekijät ja jos voivat niin miten? Jos metsästysinto ilmenee intona seurata ja ajaa haluttua riistaa, niin tottakai tähän voi osaavalla koulutuksella vaikuttaa. Joihinkin koiriin vaikuttaa innostavasti ammuttujen saaliseläinten määrä, joihin ei ollenkaan. Oli niin tai näin, niin koiran "janoa" haluttuun riistaeläimeen/riistaeläimiin voi kasvattaa osaavalla koulutuksella.

Metsästysinto on tarttuvaa laatua. Laumaeläimenä koira seuraa tarkasti omistajansa käyttäytymistä ja kun omistajalla on suuri palo riistaan tarttuu se koiraankin. Koira vaistoa tehokkaasti omistajansa mielialan eikä tätä pidä ikinä koulutuksessa aliarvioida. On turha innostaa nuorta koira riistan jäljelle jos itsellä tekee mieli jo kotiin päiväunille. Sellainen koira millainen isäntä.

Itse olen erittäin metsästysintoinen ja nuoret koirani ovat kyllä vaistonneet sen. Jos vaikka päivälenkillä ollessani nuoren koiran edestä vilahtaa kettu niin silloin mennään eikä meinata. Olin sitten taajama-alueella tai vähän syrjemmässä metsikössä. Innostaen nuorta koiraa menemme yhdessä ketun jälkiä satoi tai paistoi emmekä lopeta kuin vasta sitten kun eläimen jälkiä on mahdoton enää seurata. Tuollaisessa tilanteessa minuun iskee kuin salama kirkkaalta taivaalta into lähteä liikkeellä olevan ketun perään enkä totisesti välitä vaikka ympäristössä olevat ihmiset luonnehtisivat minut kuinka järjettömäksi tahansa.

Kerrankin minulla oli nuori koira hihnassa ja lähdin lumikelillä iltakävelyllä kaupunkialueella. Törmäsimme ketun jälkiin ja vasta aamuyöllä tulin kotiin. Emäntä hieman ihmetteli mutta koska jo entuudestaan tietää minut erittäin metsästysintoiseksi harrastajaksi käänsi vain kylkeään kömpiessäni aamuyöstä viereen.

Kun alan treenata nuorta koiraa metsästysalueilla metsästyskäyttöön käyn kotona jo niin kuumana, että minun on lähes pakko lähteä ajelemaan maastoon jo keskellä yötä. Kova into ei yksinkertaisesti anna minun nukkua vaan lähden katselemaan peltojen laitoja ja muita kettujen oleskelupaikkoja.

Metsällä ollessani en ikinä itse seuraile nuoren koirani kanssa ketun jälkiä siten, että se olisi vapaana hihnasta. Mielestäni se on koiran tehtävä. Älä ikinä seuraile nuoren saatikka vanhemmankaan koiran kanssa lumikelillä ketun yöjälkiä muutoin kuin sen ollessa kytkettynä jos tahdot saada itsellesi sitkeän hakijan. Aina kun koira päästetään hihnasta sen tehtävä on lähteä itsenäiseen työskentelyyn. Jos nuori koira oppii menemään hihnasta vapaana pienen matkan ketun yöjälkiä siten, että omistaja tulee perässä innostaen sitä niin siitä muodostuu helposti koiralle saalistustapa ja tuota taipumusta on vaikea, joskus jopa mahdoton kitkeä myöhemminkään koiralta pois. Nuoren koiran pitää oppia, että tässä laumassa sen tehtävä on jäljittää ja ajaa kettua yksin, omistajan tehtävä on ampua se saaliiksi.

Vallalla on virheellinen käsitys, että nuori koira tulisi viedä ketun makuulle ja näin saada se innostumaan ketunajosta. Itse en ole koskaan tehnyt näin. Ensinnäkin, jos omistaja johdattaa nuoren koiransa joko hihnassa tai ilman hihnaa ketun makuulle se vie nuorelta koiralta löytämisen riemun. Nuoren koiran kokemus ketun makuun löytämisestä on yksi tärkeimpiä tekijöitä jotka kasvattavat koiran metsästysintoa. Riistavietin yksi osa-alue on riistanlöytämisen ja on silkkää ymmärtämättömyyttä riistaa se ilo nuorelta koiralta. Kun nuori koira saa itse löytää ketun makuun se kasvattaa myös sitkeyttä yöjälkityöskentelyssä. Koira oppii saavansa palkinnon kun riittävän pitkään seuraa yöjälkeä.

Toinen syy, minkä takia ei ikinä kannata johdattaa nuorta koiraa ketun makuuksille joko hihnassa tai ilman liittyy ketun käyttäytymiseen. Luonnossa oleva kettu karkottuaan ihmisen toimesta makuupaikalta joutuu suurempaan paniikkiin kuin koiran hätyyttämänä. Usein, etenkin nuorten kettujen ollessa kysymyksessä, koiran edestä makuupaikalta karkonnut kettu siirtyy muutama sataa metriä, korkeintaan puoli kilometriä jääden hetkeksi odottamaan seuraajaansa ja tämä antaa nuorelle koiralle huomattavasti paremmat mahdollisuudet ajon syntymiseen kuin kilometritolkulla vauhdilla ihmisen edestä paniikissa paennut kettu. Hiljaa makuupaikalta lähtenyt, rauhallisesti käyttäytyvä kettu jättää suuremman hajujäljen jota nuoren koiran on helpompi seurata. Paniikissa häntä pystyssä kilometrejä vauhkoontuneena



juokseva kettu on hajuhaaste vanhemmallekin koiralle saatikka sitten pennulle jota vasta opetetaan ketun ajoin.

Metsästysintoa nuorelle koiralle suhteessa yöjälkityöskentelyyn saadaan lisää myös siten, että lumikelillä kettu kierretään mahdollisimman pieneen kierrokseen. Nykyiset tiheät tieverkostot antavat siihen monin paikoin hyvät mahdollisuudet. Kun nuori koira laitetaan ketun yöjäljelle on tärkeää, että se alussa löytää makuun mahdollisimman läheltä. Kun koira kehittyy ja on saanut jo useita onnistuneita jäljityksiä ja sen seurauksena kettuajoja niin yöjälkimatkaa voidaan pidentää koiran kehityksen mukaan. Nuorelle koiralle on ensiarvoisen tärkeää, että se jokaisessa treenissä löytäisi ajettavan.

Älä koskaan haeta nuorella koiralla tyhjää metsää äläkä laita sitä sellaiselle ketun yöjäljelle jonka tiedät olevan kaukana ketun makuusta. Kun nuori koira toistumiseen ei löydä ajettavaa se turhautuu mutta kun se löytää sitä aina, se innostuu entisestään. Kun koira oppii jo nuoresta, että metsässä on riistaa mitä jahdata niin vaikka se sitten vanhempana joutuisi maastoon jossa riistakanta on heikko tai peräti olematon niin se kokemuksesta oppineena etsii riistan kyllä kauempaakin. Jos välttämättä tahdot juokсутtaa nuorta koiraasi vapaana ilman tietoa riistasta niin vie se vaikka koirapuistoihin muiden koirien kanssa leikkimään. Tällöin teet huomattavasti vähemmän vahinkoa nuorelle koirallesi kuin viemällä sitä toistumiseen tyhjään metsään. Koira oppii vain kokemuksista joita se saa riistasta, tyhjän metsän juoksemisesta se ei opi mitään.

Parasta treeniaikaa nuorelle koiralle on alkutalvi ja illalla alkanut lumisade. Alkutalvi siksi, että tuolloin ketut liikkuvat vähemmän kuin loppupalven kiima-aikana ja täten nuorella koiralla on suurempi mahdollisuus saada kettu ajoin lyhyemmänkin jäljityksen tuloksena. Lisäksi alkutalvella ketut juoksevat ajossa usein pienempää lenkkiä kuin loppupalvesta. Lähde heti illan hämärtyessä autolla jo hyvissä ajoin liikkeelle alueille joissa tiedät olevan kettuja. Ajele tieverkostoja ja pyri löytämään mahdollisimman tuoreet ketunjäljet. Innosta hihnassa koira jäljille ja päästä irti. Nuori koira voi alussa seurata vain vähän matkaa jälkiä ja saattaa tulla hetken seurattuaan takaisin ja jos näin tapahtuu niin älä lähde koiran kanssa menemään jälkiä vaan ota se kyytiin. Muista

aina kehua koiraa kun se tulee luoksesi.

Etsi koiralle uudet jäljet jotka tuo sama kettu on kulkenut ylittäessään jonkin toisen tien ja laita pentu uudestaan jäljille. Tee tätä kunnes se saa ketun ajoin. Nuoren koiran ollessa kysymyksessä anna sen ajaa vain pieni hetki ja ota kiinni heti kun kettu menee ajossa taas seuraavan tien yli. Muista kehua ja hyvittää koiraa, se on sille paras palkinto. Anna koiran ymmärtää, että se mitä se juuri teki oli mahtavaa. Nuorelle koiralle pitää aina jäädä into päälle eikä sitä saa koskaan ajattaa väsyksiin.

Kun lumi ei vielä ole maassa niin lähde illalla ajelemaan peltojen reunoja joissa ketut usein ruokailevat. Hyvä valonheitin auton katolla on ehdoton lisävaruste. Kun valonheittimen valokeilassa on pellolla ruokaileva kettu, älä missään nimessä ryntää ja säikyttä ruokailevaa kettua sillä vauhdilla pakevava kettu on nuorelle koiralle haasteellinen ajettava. Anna ketun rauhassa ruokailla ja odota kunnes se siirtyy kaikessa rauhassa metsän puolelle. Vie koira hihnassa ketun jäljille, innosta sitä ja opasta se metsään siitä kohtaa mistä kettu on mennyt. Vasta nyt päästä koira hihnasta irti. Lähes poikkeuksetta kettu on jäänyt metsän puolelle alle puolen kilometrin päähän ja siitä nuori koira saa helposti ajon.

Nuorta koiraa voi innostaa myös kun tietää asuttuja ketunpesiä. Jos alueella on runsas kettukanta pennut makaavat vielä pitkälle syksyyn alle kilometrin päässä pesästään, harvemman kettukannan alueella makuusäde on moninkertainen. Koska kettu on tavoilleen uskollinen voi maaston tunteva isäntä tietää lähes tarkalleen missä kivellä mikäkin pentu makaa. Kun nuorten kettujen makuupaikat ovat tiedossa kannattaa nuori koira viedä parinsadan metrin säteelle makuupaikasta ja päästää hihnasta irti. Lähes poikkeuksetta ajo on käynnissä alle puolen tunnin sisällä.

Kun tietää asutut ketunpesät on nuorelle koiralle helppo saada myös ensimmäisiä kaatoja. Pentukettu lähes poikkeuksetta pyrkii alle puolen tunnin ajosta pesäänsä turvaan ja tällöin passimies pesällä odottaessaan pääsee nauttimaan siitä hurmasta jonka nuoren koiran

ajosta saatu ensimmäinen kettukaato tarjoaa.

Yksi tehokas keino saada nuorta koira innostumaan ketulle ovat haaskat. Tässä on kuitenkin omat haasteensa, koska haaskoilla mielellään käyvät myös supikoirat. Jos et tahdo koirastasi innokasta supikoirien jahtaajaa niin ennen kuin viet nuorta koiraasi haaskalle pyydä vaikka loukulla tai jollakin toisella koiralla supikoirat pois. Jos tarkoituksenas on saada koirastasi hyvä kettukoira älä missään nimessä innosta sitä supikoirille. Minulla itselläni oli aikoinaan yksi kettukäyttövalio jonka innostin supikoirille. Paljaalla maalla se lähes poikkeuksetta sortui supikoiriin ja kettuaivot olivat harvinaisia.



Koiran metsästysintoa voi lisätä innostamalla sitä riistalle jota toivotaan sen ajavan. Kun nuorelle ja vanhemmallekin koiralle jättää aina "janon" on sillä intoa lisäävä vaikutus. Lukuunottamatta metsästystilannetta jolloin saalis pyritään saamaan "taanalle" kannattaa koira ottaa usein kesken kiihkeimmän ajon pois ja silloinkin siten, että kytkemisen jälkeen seuraa hihnassa vähän matkaa ajojälkeä kehuen sekä innostaen koira. Mitä enemmän riistatilanteita sitä enemmän koira innostuu siitä johon se on jalostettu.

## **SUDEN SUOJELU ON VAKAVA UHKA METSÄSTYS- KOIRAKULTTUURILLE**

Metsästyskoiraharrastajia on maassamme paljon ja tämä kertoo vahvasta metsästyskoirakulttuurista joka Suomessa vallitsee. Kennelliiton koiramäärästä ne muodostavat suuren osan. Vuonna 2011 rekisteröinnin kärjessä kymmenen parhaan joukossa olivat mm. labradorinnoutaja, suomenajokoira, kultainennoutaja, jämtlanninpystykorva, harmaa norjanhervikoira, jackrusselinterrieri sekä karkeakarvainen mäyräkoira. Näistä koirista on mainittava, että labradorinnoutaja on alunperin metsästyskoira jota vielä tänäkin päivänä käytetään maassamme pienriistan talteenottoon niin maalta kuin vedestä ja kultaista noutajaa käytetään myös joidenkin harrastajien toimesta metsästykseseen muiden noutajarotujen tavoin. Kymmenen eniten rekisteröidyn listassa sen sijaan muita mainittuja rotuja käytetään pääasiallisesti metsästykseseen, kuten mm. suomenajokoiraa, harmaata norjanhervikoiraa sekä jämtlanninpystykorvaa. Vuosittain kennelliittoon rekisteröidään eniten metsästyskoirarotuja joka kertoo siitä, että metsästyskoiraharrastajia on maassamme erittäin paljon eli metsästyskoirakulttuuri sykkii vahvana suomalaisten sydämissä.



My Hansson  
[www.myhansson.com](http://www.myhansson.com)

Kotimaisia metsästyskoirarotuja ovat suomenpystykorva, karjalankarhukoira ja suomenajokoira. Suomessa pääasiallisessa metsästyskäytössä ovat mm. seuraavat rodut; suomenajokoira, harmaa norjanhervikoira, dreeveri, mäyräkoira, erilaiset kanakoirat, laikat, saksanseisojat sekä beaglet. Yhä lisääntyvässä määrin metsästykseseen käytetään lisäksi mm. venäjänajokoiraa sekä amerikankettukoiraa. Maassamme käytettävien rekisteröityjen metsästyskoirien lista tuntuu siis lähes loputtomalta ja puoltaa ehdottomasti sitä näkemystä, että metsästyskoirakulttuuri on osa suomalaista arvokasta perintöä, kulttuuria ja elämäntapaa jota pitää puolustaa sekä vaalia.

**METSÄSTYSKOIRAT OVAT  
OSA SUOMALAISTA  
KULTTUURIA**



**Yhä lisääntyvä susikanta on muodostunut erääksi suurimmaksi uhaksi metsästyskoirakulttuurille eli suomalaiselle elämäntavalle ja perinnölle.** Vuosittain maassamme menetetään satoja metsästyskoiria susien suuhun, vain pieni osa näistä menetyksistä kirjataan arkistoihin koska jos metsästyskoiran raadeltu ruho jää löytymättä, ei koiran omistajalla ole oikeutta hakea petokorvausta menetetystä lemmikistään. Korvaussummat ovat minimaalisen pieniä, eikä niissä esim. huomioida laisinkaan metsästyskoiran jalostusarvoa, sekä niiden saaminen kestää luvattoman kauan. Mikäli koiranomistaja onnistuu löytämään susien suuhun joutuneesta lemmikistään edes jonkin tositteen, ei korvaussumma tietenkään korvaa henkisiä kärsimyksiä joita ihmisen parhaan ystävän eli koiran menettäminen usein omistajalleen tuottaa. Korvausmenettely on viranomaisten taholta tehty mahdollisimman hitaaksi, vaikeaksi, summat vähäisiksi ja kuitenkin

samaan aikaan maassamme vastuuttomasti laitetaan susien suojeluun vuosittain miljoonia euroja. Täten on sanomattakin selvää, että susiensuojelu ei nauti metsästyskoiraharrastajien keskuudessa kovinkaan suurta suosiota sillä nykyisellä susipolitiikalla, sen lisäksi että tietoisesti ajetaan alas metsästyskoirakulttuuria, myös vähätellään lähes törkeästi koiransa susille menettäneiden oikeuksia.

**On hyvin outoa sekä epäloogista, että maassamme ne koiraharrastajat, jotka eivät käytä omia koiriaan metsästystarkoitukseen, hyvin usein vähättelevät kollegoidensa koiramenetyksiä.** Epäloogista siksi, että lähes kaikki - myös heidän edustamansa koirarodut - on jalostettu metsästyskoirista ja outoa siksi, että tällaisesta käytöksestä heijastuu lähes täydellinen inhimillisyyden puute niitä koiraharrastajia kohtaan, jotka käyttävät koiriansa metsästykseseen. On lähes käsittämätöntä, että lukemattomat koiraharrastajat esiintyvät jopa julkisesti susiensuojelijoina tahtomatta ollenkaan ymmärtää harrastajatoveriensa aiheellista pelkoa metsästyskoiraharrastuksen jatkuvuuden puolesta mikäli susipolitiikkaan ei saada pian näkyvää muutosta. Lukemattomat koiraharrastajat jotka eivät metsästä koirillaan väittävät rakastavansa koiria, mutta kuitenkin tahtovat suojella susia ja saada niitä lisää maahamme vaikka ne luovat todellisen uhkakuvan metsästyskoirille. Todellisuudessa nämä tällaiset koiraharrastajat jotka vähättelevät harrastajatoveriensa aiheellista pelkoa eivät itsekkyydessään sekä väärämielisyydessään oikeasti rakasta koiria sillä onhan metsästyskoirakin samaa lajia kuin heidän oma lemmikkinsä. Siinä missä kaikkien koiraharrastajien pitäisi nyt vetää "yhtä köyttä" ja puolustaa myös metsästyskoirien olemassaolon oikeutusta, on edellä mainittu ryhmä itsekkyydessään sekä ajattelemattomuudessaan osoittanut lähes täydellistä yhteenkuulumattomuuden henkeä niitä koiraharrastajia kohtaan jotka harjoittavat omilla koirillaan metsästystä. Edellä mainitun ryhmän on siis turha väittää ajavansa koiraharrastuksen yleistä etua suojellessaan yhä lisääntyvää susikantaa sekä väheksyessään metsästyskoiraharrastajien koiramenetyksiä. Rärkeimmillään jotkut itseään koiraharrastajiksi kutsuvat vaativat maahamme lisää susia vaikka tietävät sen merkitsevän metsästyskoiraharrastukselle kuoliniskua. Jos joku väittää rakastavansa kaikkia koiria ja olevansa koiraharrastaja, tulisi hänen rakastaa myös metsästyskoiria - jos hän ei näin tee, osoittaa hän käytännössä olevansa jotakin aivan muuta kuin antaa itsestään ymmärtää. Ne koiraharrastajat, jotka suojelevat susia ja vaativat niitä lisää maahamme ovat koiraharrastuksen häpeäpilkku; he ovat kääntäneet selkensä esi-isiemme arvokkaalle koirajalostukselle, suomalaiselle kulttuurille sekä

elämäntavalle.

Maamme koiraharrastajat ovat järjestäytyneet Kennelliiton alaisuuteen. **Ne koiraharrastajat, jotka suojelevat susia ja tahtovat niitä lisää maahamme kuuluu kennelliittoon ovat kääntäneet törkeästi selkensä kennelliiton perustajajäsenille.**

Suomen kennelliiton historiasta (kennelliiton internetsivuilta) voimme lukea, että toiminnan katsotaan "alkaneen 11. toukokuuta 1889, jolloin Helsingissä kokoontuneet noin kaksikymmentä henkilöä perustivat ruotsin- ja suomenkielisen Finska Kennelklubben - Suomen Kennelklubin. Kokouksessa valittiin johtokunta, joka valtuutettiin laatimaan yhdistykselle sääntöehdotus. Säännöt hyväksyttiin pienehköin muutoksin 28. syyskuuta ja senaatti vahvisti ne 31. lokakuuta 1889. Vuotta myöhemmin jäsenmäärä oli kasvanut paristakymmenestä perustajajäsenestä 168:aan. Suomalainen kenneltoiminta syntyi metsästyksen tarpeisiin ja aktiivisten metsästäjien toimesta." Edellä mainittuun viitaten tuntuu siis käsittämättömältä kuinka välinpitämättömästi kennelliiton alaisuudessa ne koiraharrastajat, jotka eivät harrasta omilla koirillaan metsästystä suhtautuvat metsästyskoirakulttuurin alasajoon susiensuojelun nimissä. Nämä tällaiset kennelliittoon kuuluvat koiraharrastajat ovat häpeämättömästi kääntäneet takkinsa ja toimillaan sotivat törkeästi koko kennelliiton alkuperäistä ajatusta vastaan. On sanomattakin selvää, että metsästävät esi-isämme jotka uutteralla toiminnallaan loivat aikoinaan kennelliiton kääntäisivät haudassaan kylkeänsä jos tietäisivät siitä, kuinka koko

*Koiraharrastajien  
etujärjestö eli  
Kennelliitto on  
kääntänyt  
törkeästi selkensä  
perustaja-jäsenilleen*



toiminta on kääntynyt heidän alkuperäisiä ajatuksiaan vastaan.

**On erittäin ironista sekä häpeällistä, että Kennelliitto, joka alunperin perustettiin aktiivisten metsästäjien toimesta ja joka syntyi metsästysten tarpeisiin sallii jäseniensä kääntävän selkensä liiton alkuperäiselle idealle eikä huomioi metsästyskoiraharrastajien pelkoja harrastuksensa alasajosta.**

On suorastaan törkeää, että itse Kennelliiton johtokaan ei puutu millään tavoin kasvavaan susiongelmaan vaikka tietää sen olevan uhka metsästyskoirakulttuurille. Edes yhtä näyttävää artikkelia ei Kennelliiton jäsenlehti "Koiramme" ole julkaissut tähän päivään mennessä ajaakseen metsästyskoiraharrastajien asiaa räjähdysmäisesti kasvavaa susiongelmaa vastaan, vaikka vuonna 2012 Metsästyskoirajärjestöistä Suomen Ajokoirajärjestö ry, Suomen Pystykorvajärjestö ry, Suomen Harmaahirvikoirajärjestö ry, Suomen Beaglejärjestö ry, Suomen Dreeverijärjestö ry, Suomen Mäyräkoiraliitto ry, Kanakoirakerho ry, Suomen Laikajärjestö ry ja Saksanseisojakerho ry antoi julkilausuman jossa he vaativat koiran avulla metsästämisestä turvaamista maassamme kirjoittaen tiedotteessaan mm. seuraavaa: "Metsästyskoirarotujärjestöt kantavat huolta suomalaisen metsästyksen vastuullisista periaatteista ja perinteistä... Suomalainen metsästäjä on kautta aikojen metsästännyt koiran avulla, esim. Paul Klinge v. 1950 arvioi, että ehkä v. 1700 alkaen ajokoiria on tuotu Suomeen. J.J. Maexmontain kirjoitti v. 1850 ajokoirista maassamme.

Sporten -lehdessä v. 1890 oli suomalaisesta lintukoirasta kirjoitus, jonka kirjoittaja toteaa mm: Ammoisista ajoista on haukkuva lintukoira seurannut Suomen kansaa. Maamme metsästyskoirarotujärjestöt ovat toimineet jo kauan, mm. Kanakoirakerho on perustettu v. 1901 ja Suomen Ajokoirajärjestö v.1902. Kotimaiset metsästyskoirarodut suomenpystykorva, karjalankarhukoira ja suomenajokoiria ovat maamme eläviä kansallisaarteita.

Yksistään jo kotimaisten metsästyskoirarotujen säilymiseksi julkisen riistakonsernin strategiaan pitäisi kirjata: Turvataan perinteinen koiran avulla metsästäminen... Sudentuotantoa saatava enemmän ... Virallisen tiedon mukaan maamme susikanta on tällä hetkellä enimmillään vain 185 -205 sutta, joka sisältää 50-60 pentua. Kulumassa olevan metsästyskauden aikana mm. Pohjois-Karjalassa sudet ovat tappaneet lyhyen ajan sisällä lähes kymmenen metsästyskoiraa. Eivätkä



nämä ole ainoita maassamme, sillä susien tekemiä koiratappoja on tapahtunut muuallakin. Nykyhavaintojen mukaan sudet ovat levittäytyneet koko Suomeen... Virallinen susikannan arvio lienee tehty alle todellisen susimäärän, joko tahattomasti tai tarkoitushakuisesti. Tällä hetkellä susikanta on todellinen uhka ... koiran avulla metsästämiselle... Vaadimme lisää susien kaatolupia. Sudenkaatolupia pitää myöntää vähintään 55-60, onhan RKTL lausunut, että susikannasta voidaan vuosittain poistaa 30 prosenttia vaarantamatta kestävän käytön periaatteita."

**Suomen Kennelliitto joka aikoinaan perustettiin aktiivisten metsästäjien toimesta 1889 metsästyksen tarpeisiin ja jonka siis pitäisi ajaa myös metsästyskoiraharrastajien asiaa on vastoin perustajiensa näkemyksiä ottanut linjakseen susien suojelun ja täten kääntänyt kylmästi selkänsä metsästyskoiraharrastajille sekä perustajajäsenilleen.** Vallalla oleva susipolitiikka on todellinen uhka metsästyskoirakulttuurille ja koska Kennelliitto on ollut asiasta autuaan hiljainen, on se täten suosinut vallalla olevaa susipolitiikkaa. Hiljaisuudellaan Kennelliitto on hyväksynyt vallalla olevan käytännön jossa metsästyskoirakulttuuria ajetaan alas susiensuojelun nimissä. Kennelliiton johto ei ole kääntänyt selkäänsä vain perustajajäsenilleen - siis historialle - vaan sotii käytännössä tämän hetken liiton arvoja vastaan.

Kennelliiton internetsivuilla lukee mm. "Sen tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten koirien kasvattamista ja käyttöä sekä parantaa yleistä koiranpitoa Suomessa. Liitto toimii puhdasrotuisten koirien kasvattajien ja harrastajien yhdyssiteenä ja keskusjärjestönä sekä koiraharrastuksen etujärjestönä... Turvaamme kansallisten rotujemme elinvoimaisuuden sekä arvostuksen kotimaassa ja kansainvälisesti ylläpitämällä ja kehittämällä niiden alkuperäisiä metsästys- ja muita käyttöominaisuuksia." Laiminlyömällä susiensuojelun nimissä suomenajokoiraharrastajia, suomenpystykorvaharrastajia ja karjalankarhukoiraharrastajia (jotka ovat kotimaisia metsästyskoirarotuja) liiton johto sotii törkeästi sen omia arvojaan vastaan ja täten toiminnallaan vähättelemällä ylisuuren susikannan luomaa uhkakuvaa näille roduille toimii erittäin edesvastuuttomasti.

Kuten olemme aikaisemmin todenneet, niin metsästyskoira-harrastajia on suuri määrä Kennelliitossa ja täten he tukevat omalla jäsenyydellään liiton taloudellista toimintaa ja täten kuulumisellaan (jäsenmaksu) sekä harrastuksellaan (mm. kasvattamiensa koirien rekisteröintimaksut) työllistävätkin liitossa useita henkilöitä. Kennelliiton tulisi ajaa jokaisen

*Kennelliiton pitäisi puolustaa metsästyskoira-harrastusta MUTTA tätä se ei ole tehnyt*

jäsenensä oikeuksia, tätä se ei ole kuitenkaan valitettavasti tehnyt. Metsästyskoiraharrastajat muodostavat kokonaisuutena ajatellen liiton taloudellisessa panoksessa huomattavan osan maksamalla jäsenmaksun lisäksi mm. kasvattamiensa metsästyskoirien rekisteröintimaksut ja tätä taustaa vasten olisi ollut oikeamielistä sekä vähintäänkin kohtuullista Kennelliiton toimesta huomioida tämän suuren joukon tarpeet etenkin kun se on ollut jo pitkään tietoinen susikannan luomasta todellisesta uhkakuvasta metsästyskoiraharrastukselle. Syynä on ollut liiton johtoryhmään kuuluvien henkilöiden susimyönteisyys, välinpitämättömyys metsästyskoiraharrastusta kohtaan sekä todellinen takinkäyntö perustajajäsenien alkuperäiselle idealle puhumattakaan liiton arvojen vastaisesta toiminnasta.

**Kennelliiton lisäksi myös vallalla oleva susipolitiikka yhteiskuntamme valtaapitävien poliitikkojen toimesta ei huomioi järkevällä tavalla metsästyskoirakulttuuria.**

Metsästyskoiraharrastajia on maassamme kymmeniä tuhansia, luultavasti enemmänkin, ja kansantaloudellisesti sillä on erittäin suuri merkitys. Metsästyskoiraharrastajat ovat suuri tulonlähde eläinlääkäreille, eläinkaupoille, eläintenruokien valmistajille, suurten koiranäyttelyiden järjestäjille, erilaisille yrityksille kuten mm. tutkapantavalmistajille ja muille saman alan yrityksille. On järjetöntä, että yhteiskuntamme veronmaksajat joutuvat vuosittain tukemaan susiensuojelua sekä susitutkimusta kymmenillä miljoonilla euroilla ja vielä järjettömämpää on ajaa alas metsästyskoirakulttuuria joka työllistää sekä tukee omalta osaltaan monia elinkeinoharjoittajia maassamme. Taloudellisestikin ajateltuna susiensuojelu jolla pyritään tietoisesti ajamaan alas metsästyskoirakulttuuria on järjetöntä sekä

edesvastuutonta. Sillä ei lisätä vain metsästyskoiraharrastajien keskuudessa tyytymättömyyttä vallalla olevaan susipolitiikkaan, vaan sillä lisätään myöskin työttömyyttä ikään kuin työttömiä ei maassamme olisi jo tarpeeksi.

Metsästyskoirakulttuuria ei voida puoltaa vain edellä mainituilla tosiasioilla, vaan asiaa tulee tarkastella myös inhimillisellä tasolla. Metsästyskoirakulttuuri on aina ollut osa suomalaista perinnettä, se on ollut osa suomalaisuutta. Menneisyydessä sillä oli ensiarvoisen tärkeä rooli perheiden taloudessa (toihan hyvä metsästyskoira syötävää riistaa perheen tarpeisiin ja nahkoja tukemaan usein vähävaraista taloutta) ja vaikka tänä päivänä ruuan hankkijana tai talouden kohentajana metsästyskoirien rooli on vähentynyt, on se kuitenkin tärkeä osa metsästävien perheiden henkistä hyvinvointia. Metsästyskoira on perheenjäsen eikä perheenjäsenen roolia pidä aliarvioida susien suojelun nimissä. Metsästyskoiran kasvattaminen pennusta toimivaksi koiraksi vaatii omistajaltaan uhrautuvaisuutta sekä suuren määrän aikaa ja myös taloudellista panostusta. Metsästyskoirasta kasvaa perheen jäsen - ihmisen paras ystävä - ja täten on kohtuutonta, että tarkoituksella vallalla oleva susipolitiikka jättää huomioimatta nämä tärkeät henkiset arvot. Tuntuu mielivaltaiselta sekä järjettömän edesvastuuttomalta suojella susia jotka ovat uhka ihmisen parhaalle ystäväälle eli tässä tapauksessa metsästyskoiralle. On käsittämätöntä suojella villejä susia joihin kenelläkään ihmisellä ei ole sellaisia tunnesiteitä kuin omaa koiraansa, etenkin kun susi on koiralle uhka eikä päinvastoin. Jokainen joka on joskus omistanut koiran tietää mitä tämä omistajalleen merkitsee ja millaista tuskaa sen menettäminen aiheuttaa.

Susiensuojelijat ymmärtämättömyydessään sekä pahansuopaisuudessaan syyttävät usein metsästyskoirien omistajia siitä, että nämä päästävät koiransa irti alueilla joissa on susia ja siksi olisivat huolettomia koiriensa suhteen. Jokainen metsästystä koirallaan harrastava tietää, että tämä ei pidä paikkaansa. Se, että metsästyskoiria joutuu susien suuhun johtuu yksinkertaisesti siitä, että susien liikkeitä on lähes mahdotonta ennakoida. Sudet liikkuvat päivässä kymmeniä kilometrejä (joskus huomattavasti enemmänkin) ja siksi on mahdotonta tietää missä ne kulloinkin majailevat. Koska sudet ovat levittäytyneet koko maahan, ei itse asiassa ole olemassa susivapaata metsästysaluetta. Lisäksi metsästysoikeus on sidottu metsästysalueisiin, joten vaikka metsästyskoiraharrastaja saisikin tietoonsa susien liikkeet, ei hän kuitenkaan voi viedä koiraansa alueelle jossa hänellä ei ole

metsästysoikeutta. Ylisuuri susikanta on erittäin vakava uhka metsästyskoirakulttuurille eikä koiravahinkoja voi muuten estää kuin pienentämällä susikantaa.

**Innokkaat susiensuojelijat vähättelevät metsästyskoirien kuolemia susien taholta sillä, että jään metsästyskoiria autojenkin alle ymmärtämättä ollenkaan, että autot eivät vaani**

*Koiravahinkoja ei voi estää muuten kuin pienentämällä ylisuurta susikantaa*

**metsästyskoiria kuten sudet tekevät.** On todistettu tosiasia, että joissakin paikoin jotkut susilaumat tai yksinäiset sudet ovat erikoistuneet syömään metsästyskoiria ja kuullessaan koiran haukkua tai ajoa tulevat pitkienkin matkojen takaa ja täten muodostavat aivan toisenlaisen uhkakuvan metsästyskoirille kuin esim. liikenne. Jos metsästäjä päästää koiransa irti kaukana liikenteestä, vaaraa jäädä auton alle ei ole, mutta susivaara kuitenkin on. Tätä totuutta eivät susiensuojelijat tahdo ymmärtää saati hyväksyä, sillä susi on heille biologinen ase jolla he hyökkäävät metsästästä vastaan.

**Yksi syy siihen, että metsästyskoirakulttuurin alasajoa susiensuojelun nimissä ei olla huomioitu maassamme riittävän hyvin ovat yllättävää kyllä metsästäjät jotka metsästävät ilman koiria.** Tällaiset metsästäjät usein vähättelevät susiongelmaa ja pahimmillaan jopa tahtovat maahamme lisää susia. Tämä tällainen on kuitenkin ymmärtämättömyyttä sekä lyhytnäköisyyttä, sillä jos esim. hirviporukoissa tiedostettaisiin ongelman todellisuus sekä laajuus ja se, että ilman hyviä hirvikoiria metsästys olisi huomattavasti vaikeampaa, niin uskon myös koirattomien hirvenmetsästäjien ryhtyvän taisteluun vallalla olevaa järjetöntä susipolitiikkaa vastaan. Monilla alueilla hirvenmetsästysporukat ovat ukkoutuneet eikä jalkaisin kulkevia ajomiehiä (tai naisia) enää yksinkertaisesti ole - tällöin hyvä hirvikoiria muodostuu ensiarvoisen tärkeäksi. Jos susikanta kasvaa niin se heijastuu myös maassamme tapahtuvaan vuosittaiseen hirvenmetsästykseseen, eihän kukaan vastuunsa tunteva koiranomistaja päästä hyvää hirvikoiransa tietten tahtoen susien suuhun.

Suomalainen metsästys on usein sosiaalista metsästystä jossa porukalla metsästetään esim. jänistä tai kettua koira apuna käyttäen. Mikäli susipolitiikkaan ei saada pikaisesti muutosta, voimme unohtaa nämä upeat metsästysmuodot. Kun ei ole metsästyskoiria, ei ole sosiaalista metsästystäkään - ja jos näin käy, silloin olemme menettäneet jotakin hyvin arvokasta, jota esi-isämme vaalivat ja pitivät kultaakin kalliimpana. Silloin olemme menettäneet osan suomalaista perintöä, osan suomalaista kulttuuria. Olemmehan me suomalaiset metsästäjäkansaa, suonissamme virtaa vahvana ja vuolaan esi-isiltämme peritty metsästäjäveri. Jokainen metsästäjä, sellainenkin jolla ei ole omaa metsästykoiraa, miettiköön suhtautumistaan susipolitiikkaan järkevästi, hartaasti sekä uskollisesti niitä kohtaan, jotka aikoinaan asuttivat maamme tehden meistä sellaisia kuin me nyt olemme. Meillä ei ole varaa polkea jalkoihimme susiensuojelun nimissä isiltämme perittyä arvokasta kulttuuria, jos sen tekisimme, olisimme isänmaamme pettureita!

**Ja tämän luvun loppuksi tosikertomus - surullinen sellainen:**

"On talvi. Lunta on edellisenä yönä satanut muutamia senttejä ja tämä on vaikuttanut eräässä innokkaassa metsien samoajassa siten, että jo aamuyöllä varhain kahvit keitettyään hän on



hypännyt autoonsa ja suunnannut auton nokan kohti suomalaista erämetsää yhdessä parhaan ystävänsä, kolmivuotiaan ajokoirauroksen kanssa. Metsästysmaille saapuessaan hän huomaa autonsa valokeilassa jäniksen yölliset jäljet. Koirakin ikään kuin jotain ymmärtäen vingahtelee takapenkillä levottomasti. Isännän ja koiran saumaton yhteistyö pelaa moitteettomasti ja siksi auton parkkeeraakin tien laitaan ja ottaa taskulampun ja vielä ikään kuin varmuuden vuoksi käy tarkistamassa havaintonsa oikeaksi. Tottavie, jäniksen jäljet ne ovat ja vielä ihan aamuöiset! Auringon nousua odotellen mies ja koira levottomasti liikehtivät autossa. Aika tuntuu matelevan ja mies koiralle mietteitään puhellen, ikään kuin koira ymmärtäisi, haluaa näin saada ajan kulumaan. Vihdoinkin valoisa saapuu ja mies sujauttaa koiran hihnaansa ja yhdessä kävellään jälkien luokse.

Erämetsien vanha, iäkäs samoaja päästää parhaan ystävänsä jäljille jääden itse jännittyneenä odottamaan. Monta kertaa aikaisemminkin hän tämän kokenut, mutta aina yhtä jännittäväälle se tuntuu. Hiljaisuus luo henkäyksensä ja kaikki tuntuu olevan niin kuin pitääkin. Mies, koira ja erämaa. Voisiko sitä ihminen itselleen enempää toivoa. Kaikki kaupungin melu on jäänyt jonnekin kauas taakse ja vihdoinkin saa tuntea olevansa vapaa. Vapaa kaikista huolista ja murheista. Voi, kuinka hän tuntee vanhassa sydämessään rakkautta tuota koiraansa kohtaan. Uskollisena se on nuoresta iästään huolimatta häntä, jo vanhaa ja joskus väsynyttäkin isäntäänsä palvellut. Aina se on yrittänyt parhaansa metsällä ollessaan ja kotikoiranakin se on vertaansa vaille.

Mies palaa ajassa taaksepäin ja muistelee ensikohtaamistaan koiransa kanssa. Oli naapuri soittanut ja ilmoittanut, että nyt oli ajokoiran pentuja tiedossa. Ei kun menoksi, sillä olihan entinen, jo iäkäs ystävä jo aikoja sitten siirtynyt "autuaammille metsästysmaille", joten uusi koira tulisikin tarpeeseen. Niin sitten mentiin pentuja katsomaan. Vikisten pennut innoissaan tulivat kopista vierasta katsomaan ja silloin se tapahtui. Ikinä hän ei unohtaisi niitä silmiä, sitä katsetta. Se oli totisesti rakkautta ensisilmäyksellä. Oli mies usein miesporukassa vannonut, että enää koskaan ei tunteilleen antaisi valtaa, mutta nyt hän joutui kaikki puheensa katkerasti nielemään.

Voi sitä liikehdintää ja tarmoa. Voi sitä uteliaisuutta ja intoa!! Hinnasta ei edes keskusteltu, oli mies vain innoissaan ilmoittanut, että "tuo se on, tuon minä haluan". Miehen näin haaveillessaan, toisaalla samaan aikaan tuo uljas rotunsa edustaja sitkeästi seuraa jäniksen yöllisiä jälkiä peräänantamattoman uutterasti. Jälkiä nuuskuttaen saapuu rinteessä olevalla katajapuskalle ja sieltähän se jänis lähtee. Nyt oli ilmoitettava isännälle, että liikkeellä on. Metsä raikuu uroksen kajauttaessa monisointuisen uljaan haukkunsa ilmoille ilmoittaen isännälleen, että nyt se on menoa eikä meininkiä.

Miehen lisäksi tuon intohimoisen haukun kuulee myös lähistöllä lepäilevä yksinäinen, nälkäinen susi. Haukun kuulleessaan sekä susi että mies ajattelevat kumpikin samaa asiaa. Nyt oli ruokaa tiedossa, tottavie! Metsästys oli siis alkanut. Voi sitä ylpeyden ja ihanuuden tunnetta joka velloi miehen rinnassa hänen kuunnellessaan koiransa upeaa

työskentelyä. Välillä ajo kaartui kauemmas ja välillä se kuului aivan miehen lähistöllä.

Nyt ajo tuntui tulevan suoraan kohti ja mies jännittyneenä odotti ja odotti. Sitten ajo kääntyi pois päin häviten jonnekin hyvin kauas. Juoksuaskelilla vanha mies suuntasi kulkunsa innosta väristen ajon perään. Jo monta tuntia kestävän pitkän seuraamisen jälkeen kuuli hän jälleen ystävänsä uljasta ajoa. Nopeasti kiiveten mäen harjanteelle, hän istahti kannon päälle ja siinä istuskellen puristi hatustansa matkan aikana tulleet hikipisarat lumiselle hangelle.

Uusi lumi vaikutti niin, että ajo oli lähes tauotonta. Miehen mielessä pyörivät ajokokeet, sillä tätä menoa koira kyllä ajaisi ensikaudella vielä monta ”ykköstä”. Ajo kääntyi taas lähemmäs ja nyt mies näki jo jäniksen. Se tuli suoraan kohti ja vauhti oli hirmuinen. Isäntä ei kyllä jänistä vielä ampuisi, saisi koira vielä vähän aikaa ajaa. Jänis meni ohitse ja mies jäi odottamaan koiraansa. Ei tiennyt vielä silloin, että koskaan koira ei paikalle enää saapuisi.

Ajo loppui kuin seinään. Mies ihmetteli hetken ja sitten päätteli, että oli jänis tehnyt niin ovelan kepposen, että koiralla oli vain ”normaaleja vaikeuksia” selvittää kyseinen hukka. Aika kuitenkin kului eikä mitään tapahtunut. Pillillä yritti mies saada koira taas jäljelle, mutta turhaan. Silloin päätti tutkalla seuraten etsiä koiransa, sillä jokin oli nyt vinossa.

Vihdoin mies löysi etsimänsä, verisen koiranraadon, raadellun, ei enää koiranmuotoisen suden raateleman raadon. Kyyneleet valuivat miehen poskilla hänen ottaessaan syliinsä sen, mitä vielä jäljelle oli jäänyt. Kaunis suomalainen luonto vain seurasi miehen ja koiran välisen ystävyysden traagista loppua.

Miksi, miksi hokee mies itsekseen kyynelten valuessa poskilla hänen katsoessaan kultaisen auringon nousua joka jo ylväänä loistaa horisontissa. Aurinko värjää miehen itkuiset kasvot punaiseksi tehden kyynelistä kultaiset. Ja kultaa ne tottavie ovatkin! Syvältä sydämen muistoista nousevat kultaiset aartenjyvät palauttaen mieleen ystävänsä kanssa eletyt yhteiset vuodet. Ja kuitenkin kultakin on noiden muistojen rinnalla rihkamaa, sillä kultakin kalliimmat ovat nuo

kyyneleet, sillä rahalla ei voi mitata niitä muistojen kalliita hetkiä, joita mies, kultaisen auringon paahtaessa jo keskitaivaalla, uudelleen muistoissaan elää sylissään ystävänsä raatelema ruumis. Se oli kaikki mitä hänellä oli ja mitä hän piti tärkeänä. Tätä päivää tämä vanha ja kokenut eränkävijä ei unohtaisi koskaan.



## **LOPPUSANAT**

Tässä opaskirjassa käsittelin vain ”pintaraapaisuna” koiran koulutusta koska se on harrastajalle koko elämä, elämäntehtävä ja intohimo. On mahdotonta edes yrittää tiivistää elämän intohimoa näiden kirjan kansien väliin. Mestarikasvattajana kuitenkin katsoin velvollisuudekseni antaa lukijalle edes ”aakkoset” petokoiran koulutuksesta ja toivon, että lukijana sait edes vähän ”työkaluja” oman intohimoisen harrastuksesi eteenpäin viemiseen. Se oli tämän kirjani tarkoitus ja toivottavasti edes osittain onnistuin.

Metsästyskoiraharrastus on intohimo jossa ymmärtääkseni jokainen toivoo menestyvänsä. Jos siinä onnistuu on palkintona lukemattomat upeat elämykset koiran kanssa suomalaisessa erämetsässä. Jos ei onnistu voi katsoa vain ”peiliin” ja miettiä missä teki virheen.

Jokainen metsästyskoira on yksilö ja sitä pitää kouluttaa sen mukaisesti. Kun asialle on riittävästi intohimoa niin oppii tietämään koiransa persoonallisuuden, sen kyvyt sekä lahjat. Juuri tämä tosiasia erottaa lahjattomat treenaajat osaavista kouluttajista. Toivottavasti sinä tahdot olla osaava ja toivottavasti olet intohimoinen saadaksesi toimivan petokoiran. Jos olet niin se palkitaan kyllä!

Imatralla,  
10.6.2020

Mestarikasvattaja, keaj  
VoittajaKennel

*Marko Lind*

